

Eurobarometru Flash 525

Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Raport

Lucrări pe teren:

Martie-aprilie 2023

Publicare:

Iulie 2023

Sondaj solicitat de Comisia Europeană, Direcția Generală Stabilitate Financiară, Servicii Financiare și Uniunea Piețelor de Capital și coordonat de Direcția Generală Comunicare

Prezentul document nu reprezintă punctul de vedere al Comisiei Europene.

Interpretările și opiniile pe care le conține sunt numai cele ale autorilor.

Eurobarometru Flash 525 – Ipsos Afaceri Publice Europene

Document elaborat de Pierre Dieumegard pentru [Europa-Democrație-Esperanto](#)

Scopul acestui document „provizoriu” este de a permite unui număr mai mare de persoane din Uniunea Europeană să ia cunoștință de documentele produse de Uniunea Europeană (și finanțate din impozitele lor). **Fără traduceri, oamenii sunt excluși din discuție.**

Acest document „Eurobarocontor” a fost [doar în limba engleză](#) într-un fișier pdf. Din acest fișier inițial, am făcut un fișier odt, pregătit de software-ul Libre Office, pentru traducerea automată în alte limbi. Rezultatele sunt acum [disponibile în toate limbile oficiale](#).

Este de dorit ca administrația UE să preia traducerea documentelor importante. „Documentele importante” nu sunt doar legile și reglementările, ci și informațiile importante necesare pentru a lua împreună decizii în cunoștință de cauză.

Pentru a discuta împreună viitorul nostru comun și pentru a permite traduceri de încredere, limba internațională esperanto ar fi foarte utilă datorită simplității, regularității și exactității sale.

Contactați-ne:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Eurobarometru Flash 525

Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Eurobarometru Flash 525

Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Raport

Martie-aprilie 2023

Sondaj realizat de Ipsos European Public Affairs la solicitarea Comisiei Europene,
Direcția Generală Stabilitate Financiară, Servicii Financiare și Uniunea Piețelor de Capital
Sondaj coordonat de Comisia Europeană, Direcția Generală Comunicare
(DG COMM Unitatea „Monitorizarea mass-mediei și Eurobarometru”)

Eurobarometru Flash 525

Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Titlul proiectului

Eurobarometru Flash 525 Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE – martie-aprilie 2023

Raport

Versiune lingvistică EN

Număr catalog EV-03-23-340-EN-N

ISBN 978-92-68-05106-1

doi:10.2874/956514

© Uniunea Europeană, 2023

<https://europa.eu/eurobarometer>

Cuprins

Introducere.....	7
Principalele constatări.....	9
Cunoștințe financiare.....	9
Comportamentul financiar.....	9
Scorul global de alfabetizare financiară.....	10
Servicii financiare digitale.....	10
Reziliența și incluziunea financiară.....	10
Consultanță primită de la o bancă, un asigurător sau un consilier financiar.....	11
Secțiunea 1. Măsurarea nivelului de alfabetizare financiară.....	12
1.1. Cunoștințe financiare autoevaluate.....	12
1.2. Cunoștințe financiare.....	15
1.3. Comportamente financiare.....	20
1.4. Scorul global de alfabetizare financiară.....	24
Secțiunea 2. Alfabetizarea financiară digitală.....	26
Secțiunea 3. Reziliența și incluziunea financiară.....	28
3.1. Proprietatea asupra produselor financiare.....	28
3.2. Realizarea capetelor se întâlnește.....	33
3.3. Planuri de pensionare.....	35
Secțiunea 4. Consultanță de investiții primită de la o bancă, un asigurător sau un consultant financiar.....	37
Specificații tehnice.....	39
Chestionar.....	41
Anexă la date.....	45
Comentarii.....	63
Corelație ciudată între cele două scoruri de cunoștințe și comportament.....	63
Unele întrebări au fost probabil confuze pentru mulți oameni.....	63
Diferențe față de alte sondaje Eurobarometru.....	64

Eurobarometru Flash 525

Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Introducere

UE depune eforturi pentru a se asigura că cetățenii din întreaga Europă dispun de cunoștințele, competențele și atitudinile de care au nevoie pentru a lua decizii financiare adecvate.

În fiecare zi, mii de cetățeni ai UE decid unde să deschidă un cont bancar, ce ipotecă să aleagă, unde să investească banii și cum să economisească pentru pensionare. Alfabetizarea financiară îi ajută pe indivizi să ia astfel de decizii, deoarece îi ajută să-și gestioneze mai bine banii, să investească în piețele de capital într-un mod care să le satisfacă nevoile și să își planifice viitorul. De asemenea, ajută la protejarea persoanelor împotriva supraîndatorării, asumării de riscuri excesive, fraudei sau riscurilor cibernetice.¹

Alfabetizarea financiară este definită ca o combinație de conștientizare, cunoștințe, abilități, atitudine și comportament necesare pentru a lua decizii financiare solide și, în cele din urmă, pentru a obține bunăstarea financiară individuală.

Acest Eurobarometru Flash acoperă următoarele aspecte:

Cunoașterea financiară a cetățenilor UE (nivel autoevaluat și rezultate bazate pe cinci întrebări care testează cunoștințele financiare)

Nivelul comportamentelor „săvvy din punct de vedere financiar” (cum ar fi urmărirea cheltuielilor și încercarea de a atinge obiectivele financiare)

Nivelul de alfabetizare financiară al cetățenilor UE, combinând cunoștințele lor financiare și punctajele comportamentale financiare (și în ce măsură alfabetizarea financiară variază de la un grup sociodemografic la altul)

Dacă cetățenii UE se simt confortabil să utilizeze serviciile financiare digitale, cum ar fi serviciile bancare online sau plățile mobile

Dreptul de proprietate asupra diferitelor produse financiare, cum ar fi asigurările de viață, pensiile private sau produsele de pensii și produsele de investiții.

Cât timp vor putea cetățenii UE să își acopere în continuare cheltuielile de subzistență, fără a împrumuta bani sau a-și muta casa, în cazul în care și-ar pierde principala sursă de venit

Încrederea în planurile de pensionare și posibilitatea de a trăi confortabil prin pensionare

percepțiile cetățenilor UE cu privire la măsura în care consilierea în materie de investiții este în primul rând în interesul lor.

În numele Comisiei Europene, Direcția Generală Stabilitate Financiară, Servicii Financiare și Uniunea Piețelor de Capital, Ipsos European Public Affairs a intervievat un eșantion reprezentativ de cetățeni, cu vârsta de cel puțin 18 ani, din fiecare dintre cele 27 de state membre ale Uniunii Europene. Între 29 martie și 5 aprilie 2023, au fost efectuate 26139 de interviuri online (interviuri online asistate de calculator). Datele din sondaje sunt ponderate în raport cu proporțiile populației cunoscute. Mediile UE-27 sunt ponderate în funcție de dimensiunea populației de 18+ din fiecare stat membru al UE. O notă tehnică privind metodele aplicate pentru efectuarea anchetei este anexată la prezentul raport.

Note:

1 Sursă: https://finance.ec.europa.eu/consumer-finance-and-payments/financial-literacy_en

- 1) Rezultatele anchetei sunt supuse toleranțelor de eșantionare, ceea ce înseamnă că nu toate diferențele aparente dintre grupuri pot fi semnificative din punct de vedere statistic. Astfel, în text sunt evidențiate numai diferențele care sunt semnificative din punct de vedere statistic (la nivelul de 5 %) – și anume în cazul în care se poate dovedi în mod rezonabil că este puțin probabil ca acestea să fi avut loc întâmplător.
- 2) Procentele nu se pot ridica la 100 %, deoarece sunt rotunjite la cel mai apropiat procent. Datorită rotunjirii, se poate întâmpla, de asemenea, ca procentele pentru opțiunile de răspuns separate afișate în diagrame să nu se adauge exact la totalurile afișate în diagrame și tabele sau menționate în text. Procentele de răspuns vor depăși 100 % dacă întrebarea le permite respondenților să selecteze mai multe răspunsuri.
- 3) În acest raport, țările sunt menționate prin abrevierea lor oficială. Abrevierile utilizate în prezentul raport corespund:

FI	Belgia	LT	Lituania
BG	Bulgaria	LU	Luxemburg
CZ	Cehia	HU	Ungaria
DK	Danemarca	MT	Malta
DE	Germania	NL	Țările de Jos
EE	Estonia	AT	Austria
IE	Irlanda	PL	Polonia
EL	Grecia	PT	Portugalia
ES	Spania	RO	România
FR	Franța	SI	Slovenia
HR	Croația	SK	Slovacia
EA	Italia	FI	Finlanda
CY	Rep. al Ciprului*	SE	Suedia
LV	Letonia		

* Cipru în ansamblu este unul dintre cele 27 de state membre ale UE. Cu toate acestea, acquis-ul comunitar a fost suspendat în partea din țară care nu este controlată de guvernul Republicii Cipru. Din motive practice, numai interviurile efectuate în partea din țară controlată de guvernul Republicii Cipru sunt incluse în categoria „CY”.

Principalele constatări

Cunoștințe financiare

Puțin peste unul din doi respondenți din întreaga UE (52 %) își evaluează cunoștințele generale cu privire la chestiuni financiare ca medie în comparație cu alți adulți din țara lor. Un sfert dintre aceștia au răspuns că cunoștințele lor financiare sunt „destul de ridicate” și 5 % că acestea sunt „foarte ridicate” în comparație cu alți adulți; în schimb, 12 % își descriu cunoștințele ca fiind „destul de scăzute” și 4 % ca fiind „foarte scăzute”.

Prezentat cu cinci întrebări privind cunoștințele financiare, 66 % dintre respondenți înțeleg că o investiție cu un randament mai mare este mai riscantă, 65 % dau răspunsul corect la întrebarea despre modul în care funcționează inflația, 56 % înțeleg valoarea diversificării în investiții, 45 % răspund corect atunci când sunt întrebați despre dobânda compusă; cu toate acestea, doar 20 % înțeleg legătura dintre ratele dobânzilor și prețurile obligațiunilor.

Scorul de cunoștințe financiare este calculat ca numărul de răspunsuri corecte la cele cinci întrebări privind cunoștințele financiare. În medie, în întreaga UE, 26 % dintre respondenți au un scor ridicat în ceea ce privește cunoștințele financiare (patru sau cinci răspunsuri corecte), 50 % au un scor mediu (două sau trei răspunsuri corecte) și 24 % un scor scăzut (nu există sau un răspuns corect). Aproximativ patru din zece respondenți din Țările de Jos (43 %), Danemarca (40 %), Finlanda (40 %) și Estonia (39 %) au un scor ridicat în ceea ce privește cunoștințele financiare. În schimb, proporția cu un scor scăzut este cea mai mare în Cipru (30 %), România (30 %), Grecia (29 %) și Portugalia (28 %).

Comportamentul financiar

Aproximativ nouă din zece respondenți din UE sunt de acord că, înainte de a cumpăra ceva, iau în considerare dacă își pot permite acest lucru (51 % „sunt pe deplin de acord” și 41 % sunt de acord cu această afirmație). O proporție similară a respondenților este de acord că țin evidența și își monitorizează cheltuielile (49 % „sunt complet de acord” și 43 % sunt de acord).

Aproximativ șapte din zece respondenți sunt de acord că stabilesc obiective financiare pe termen lung și se străduiesc să le atingă (21 % „sunt complet de acord” și 50 % sunt de acord).

Scorul comportamentului financiar este calculat ca un număr de comportamente „stimate din punct de vedere financiar” legate de alegerea produselor, de urmărirea cheltuielilor și de efortul de a atinge obiectivele financiare. În medie, în întreaga UE, 65 % dintre respondenți au un scor ridicat în ceea ce privește comportamentul financiar (sunt de acord cu toate situațiile), 28 % au un scor mediu (sunt de acord cu două declarații) și 8 % un scor scăzut (sunt de acord cu maximum o declarație). Proporția cu un punctaj ridicat în ceea ce privește comportamentul financiar este de 60 % – sau mai mult – în toate statele membre, cu excepția Finlandei (36 %), a Letoniei (52 %) și a Estoniei (54 %). În România, pe de altă parte, 82 % dintre respondenți au un scor ridicat.

Scorul global de alfabetizare financiară

Scorul general al alfabetizării financiare combină cunoștințele financiare și comportamentul financiar, acordând ambelor aspecte o pondere egală. Scorul calculat variază între 0 și 10. În medie, în întreaga UE, 18 % dintre respondenți au un punctaj ridicat pentru nivelul lor general de alfabetizare financiară (scor 9 sau 10), 64 % au un scor mediu (scor > 5 și < 9) și 18 % un scor scăzut (scor ≤ 5). La nivel național, proporția cu un punctaj ridicat variază între 11 % în Portugalia și Letonia și 27 % în Danemarca, Slovenia și Suedia și 28 % în Țările de Jos. În toate statele membre, peste 10 % dintre respondenți au un scor scăzut în ceea ce privește alfabetizarea financiară generală, cele mai mari procente fiind observate în Finlanda (27 %), Letonia (24 %), Belgia (22 %) și Spania (22 %).

Servicii financiare digitale

Aproximativ trei sferturi dintre respondenții din întreaga UE declară că se simt confortabil cu utilizarea serviciilor financiare digitale, cum ar fi serviciile bancare online sau plățile mobile; 36 % dintre respondenți sunt „foarte confortabili” și 41 % „ceva confortabil”. Această cifră este de peste 60 % în toate statele membre și este cea mai mare din Finlanda (95 %).

Reziliența și incluziunea financiară

În întreaga UE, 46 % dintre respondenți răspund că au (sau, în ultimii doi ani, au avut) asigurări non-viață, cum ar fi asigurările de locuință sau asigurările auto; 31 % au raportat că au (sau, în ultimii doi ani, au avut) asigurare de viață. Aproximativ un sfert dintre respondenți (24 %) răspund la fel despre un produs de investiții (fonduri, acțiuni sau obligațiuni) și 22 % despre un produs privat de pensii sau de pensii. Unul din cinci respondenți răspunde că au (sau, în ultimii doi ani, au avut) un credit ipotecar sau pentru locuință și 14 % răspund la fel pentru un împrumut de consum. În cele din urmă, 6 % răspund că au criptomonede (sau că le-au avut în ultimii doi ani).

Când au fost întrebați cât timp ar putea continua să-și acopere cheltuielile de trai, fără a împrumuta bani sau a se muta, în cazul în care și-ar pierde principala sursă de venit, o treime dintre respondenți (33 %) ar fi de șase luni sau mai mult, urmată de 18 % care afirmă că acest lucru ar fi de cel puțin trei luni (dar nu de șase luni). Aproximativ unul din șase (16 %) dintre respondenți nu au economii de urgență cu 20 % sau mai mult în Croația (20 %), Cipru (20 %), Polonia (20 %), Ungaria (21 %), Portugalia (21 %), Bulgaria (23 %), Grecia (24 %), Finlanda (25 %), România (25 %) și Letonia (26 %).

Majoritatea respondenților din întreaga UE se simt „nu prea încrezători” (32 %) sau „nu sunt deloc încrezători” (22 %) că vor avea suficienți bani pentru a trăi confortabil pe toată durata pensionării. Proporția sentimentului de „foarte” sau „încrezătoare” variază de la un nivel scăzut de 20 % în Polonia la un nivel ridicat de 62 % în Țările de Jos.

Consultanța primită de la o bancă, un asigurator sau un consilier financiar.

Mai puțin de patru din zece respondenți din UE se simt „foarte încrezători” (6 %) sau „oarecum încrezători” (32 %) că consultanța de investiții pe care o primesc de la banca/asiguratorul/consilierul financiar este în primul rând în interesul lor. Proporția care are încredere în faptul că consultanța de investiții este în primul rând în interesul lor variază de la aproximativ unul din cinci respondenți din Cipru (19 %) și Grecia (20 %) la șase din zece respondenți din Finlanda (60 %).

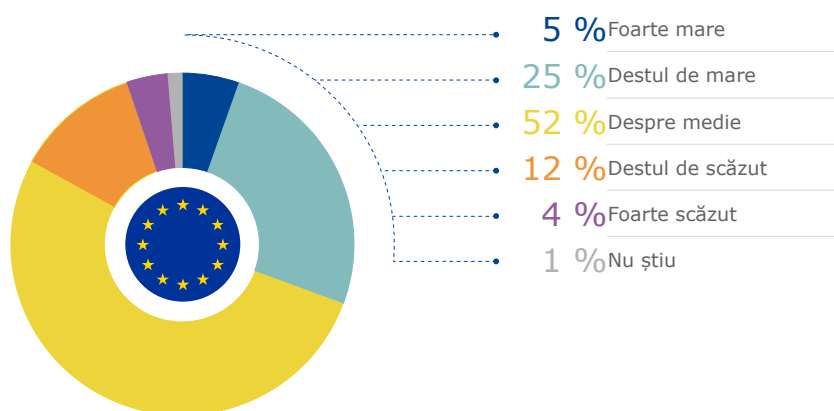
Secțiunea 1. Măsurarea nivelului de alfabetizare financiară

Prima secțiune a prezentului raport se axează pe măsurarea de către Eurobarometrul Flash a nivelului de alfabetizare financiară în UE. Prima secțiune analizează nivelul autoevaluat de cunoștințe financiare al respondenților (în raport cu alți adulți din țara lor), în timp ce a doua secțiune prezintă punctajul cunoștințelor lor financiare, pe baza unui test cu cinci întrebări legate de cunoștințele financiare (de exemplu, testarea înțelegerii lor privind inflația și dobânda compusă). În a treia secțiune, sunt prezentate rezultatele a trei întrebări care măsoară comportamentele „savvy din punct de vedere financiar”. În ultima secțiune, este prezentată o măsură sintetică privind cunoștințele financiare și comportamentul financiar, iar nivelul general de alfabetizare financiară este comparat în toate statele membre ale UE.

1.1. Cunoștințe financiare autoevaluate

Puțin peste unul din doi respondenți din întreaga UE (52 %) își evaluează cunoștințele generale cu privire la chestiuni financiare ca medie în comparație cu alți adulți din țara lor. Un sfert dintre aceștia au răspuns că cunoștințele lor financiare sunt „destul de ridicate” și 5 % că acestea sunt „foarte ridicate” în comparație cu alți adulți; în schimb, 12 % își descriu cunoștințele ca fiind „destul de scăzute” și 4 % ca fiind „foarte scăzute”.

Q1 Cum v-ați evalua cunoștințele generale despre chestiuni financiare în comparație cu alți adulți din [COUNTRY]? (% UE-27)

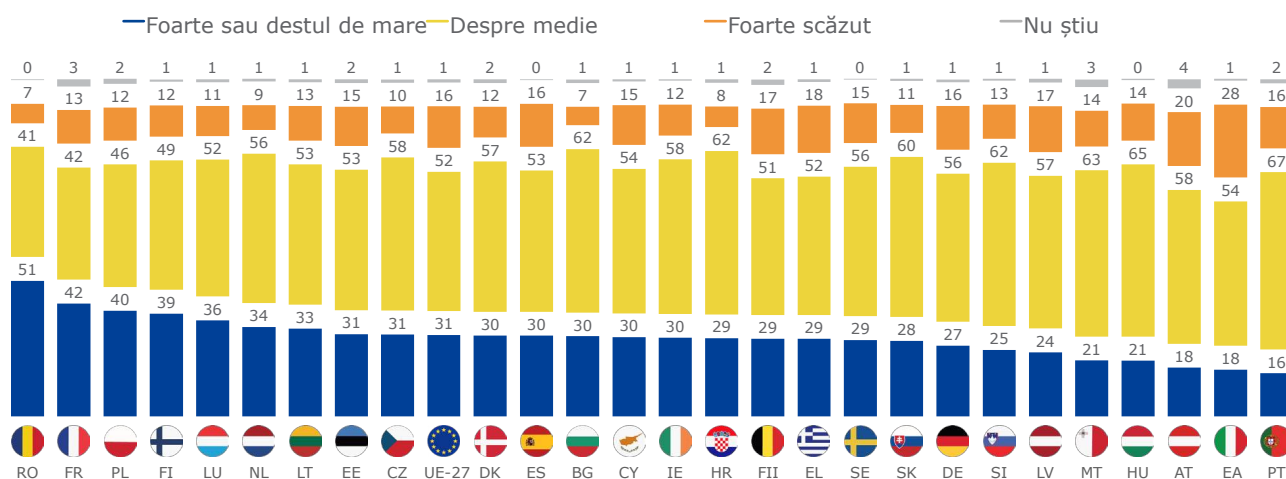
Bază: Toți respondenții (n=26139)

Analiza efectuată de statele membre arată că 51 % dintre respondenții din România își descriu cunoștințele generale cu privire la aspectele financiare ca fiind „foarte ridicate” sau „destul de ridicate” în comparație cu alți adulți din țara lor. România este urmată de Franța (42 %), Polonia (40 %) și Finlanda (39 %), unde aproximativ patru din zece respondenți își descriu cunoștințele financiare ca fiind „foarte ridicate” sau „destul de ridicate” în comparație cu alți adulți.

Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

În țările aflate la capătul inferior al clasamentului național, mai puțin de unul din cinci respondenți își evaluează cunoștințele financiare ca fiind „foarte ridicate” sau „destul de ridicate”: Portugalia (16 %), Italia (18 %) și Austria (18 %). În Italia, 28 % dintre respondenți răspund că cunoștințele lor cu privire la aspectele financiare sunt „foarte scăzute” sau „destul de scăzute” în comparație cu alți adulți din țară. În celelalte țări, această proporție variază între 7 % (în România și Bulgaria) și 20 % (în Austria).

Q1 Cum v-ați evalua cunoștințele generale despre chestiuni financiare în comparație cu alți adulți din [COUNTRY]? (% după țară)

Bază: Toți respondenții (n=26139)

Este mai probabil ca următoarele grupuri sociodemografice să descrie cunoștințele lor generale cu privire la aspectele financiare în comparație cu alți adulți din țara lor ca fiind „foarte ridicate” sau „destul de ridicate”:

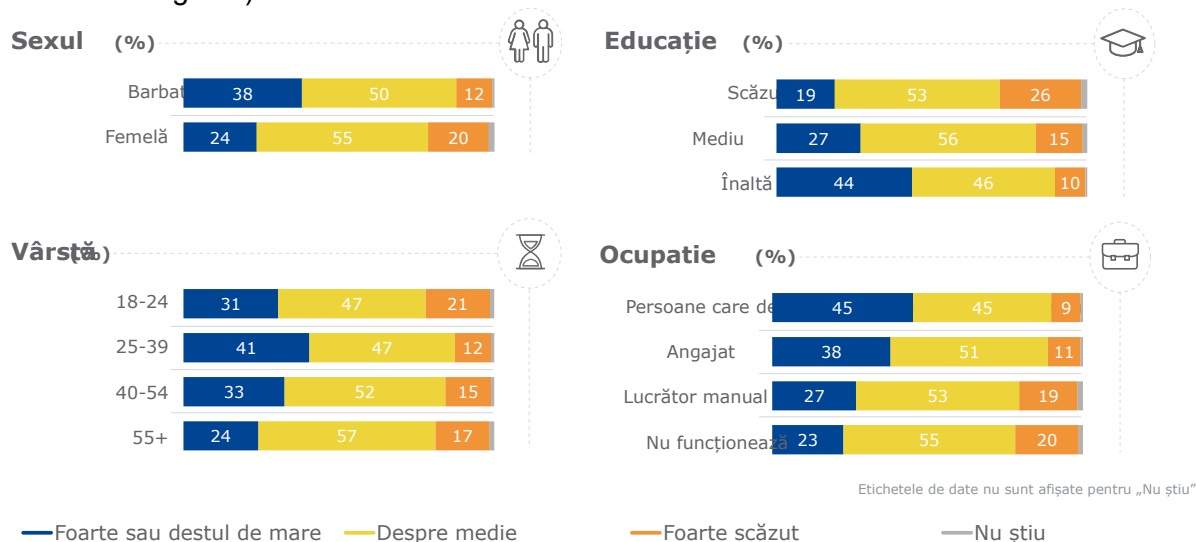
Bărbați (38 % în comparație cu 24 % dintre femei)

Respondenți cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani (41 %, comparativ cu 31 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani, 33 % dintre cei cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani și 24 % dintre cei cu vârsta de 55 de ani și peste)

Respondenți cu un nivel ridicat de educație (44 % față de 27 % dintre cei cu un nivel mediu de educație și 19 % dintre cei cu un nivel scăzut de educație)

Respondenții care desfășoară activități independente (45 %), urmași de angajați (38 %), comparativ cu 27 % dintre lucrătorii manuali și 23 % dintre cei care nu lucrează.

Q1 Cum v-ați evalua cunoștințele generale despre chestiuni financiare în comparație cu alți adulți din [COUNTRY]? (% din punct de vedere sociodemografic)

Bază: Toți respondenții (n=26139)

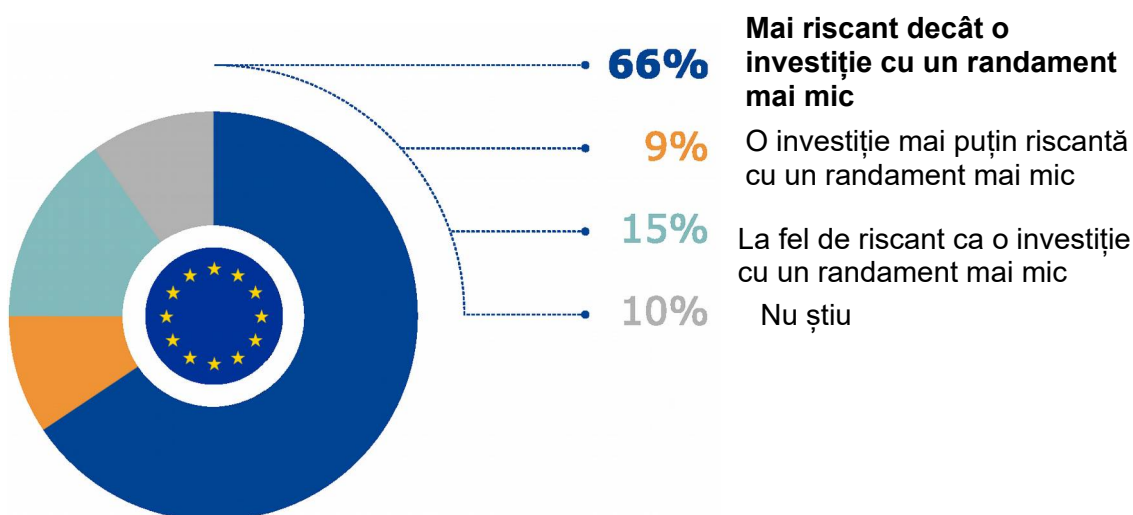
1.2. Cunoștințe financiare

Având cinci întrebări privind cunoștințele financiare, 66 % dintre respondenți înțeleg că o investiție cu un randament mai mare este mai riscantă, 65 % dau răspunsul corect la întrebarea despre modul în care funcționează inflația, 56 % înțeleg valoarea diversificării în investiții, 45 % răspund corect atunci când sunt întrebați despre dobânda compusă; cu toate acestea, doar 20 % înțeleg legătura dintre ratele dobânzilor și prețurile obligațiunilor.

Q Răspunsuri la un set de cinci întrebări privind cunoștințele financiare (% UE27)

Înțelegerea faptului că o investiție cu un randament mai mare este mai riscantă

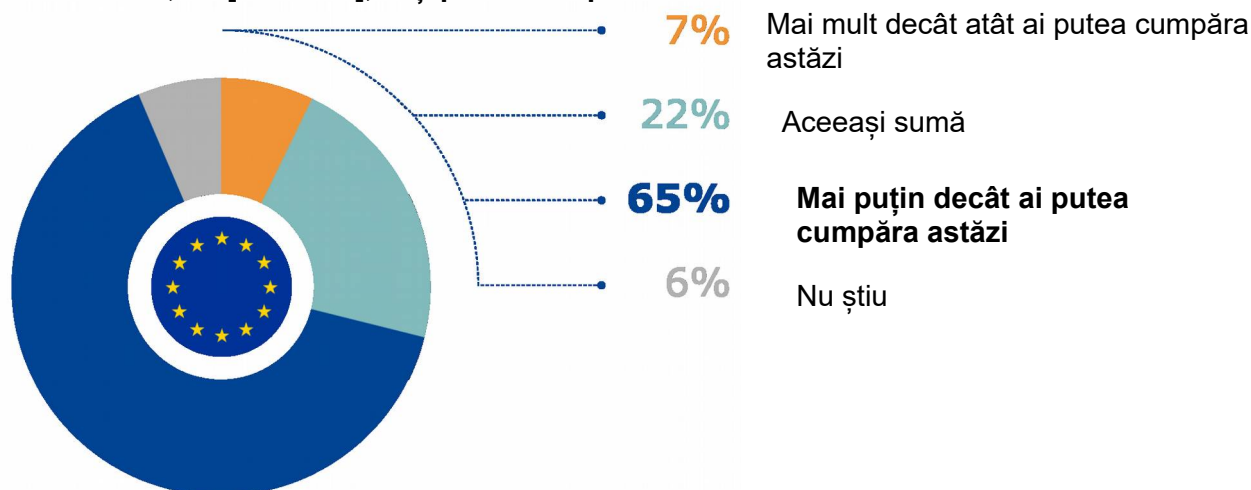
(Q5) Care dintre următoarele este adevărat? **O investiție cu un randament mai mare este probabil să fie:**

Înțelegerea modului în care funcționează inflația

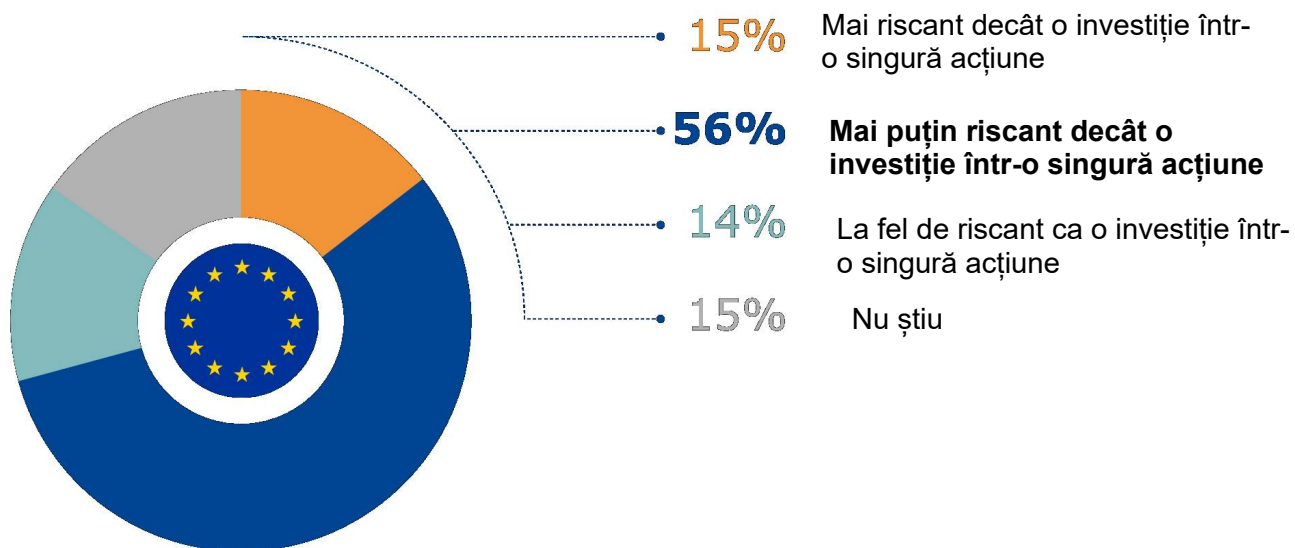
(Q3) Acum imaginați-vă următoarea situație. Veți primi un cadou de [000 EUR] într-un an și, în acest an, inflația va rămâne la 2 %.

Într-un an, cu [000 EUR], veți putea cumpăra:

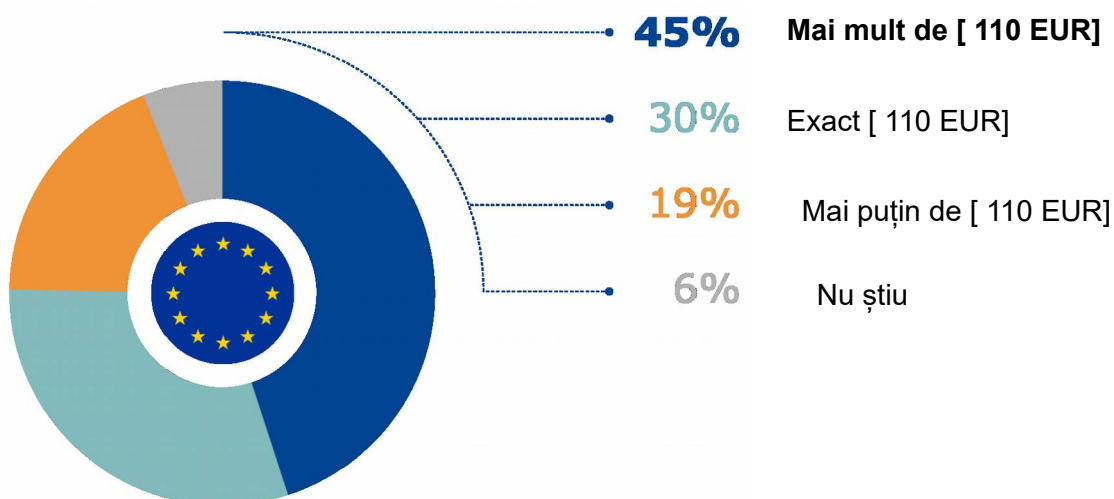
Înțelegerea valorii diversificării în investiții

(Q6) O investiție într-o gamă largă de „acțiuni ale societății” este probabil să fie:

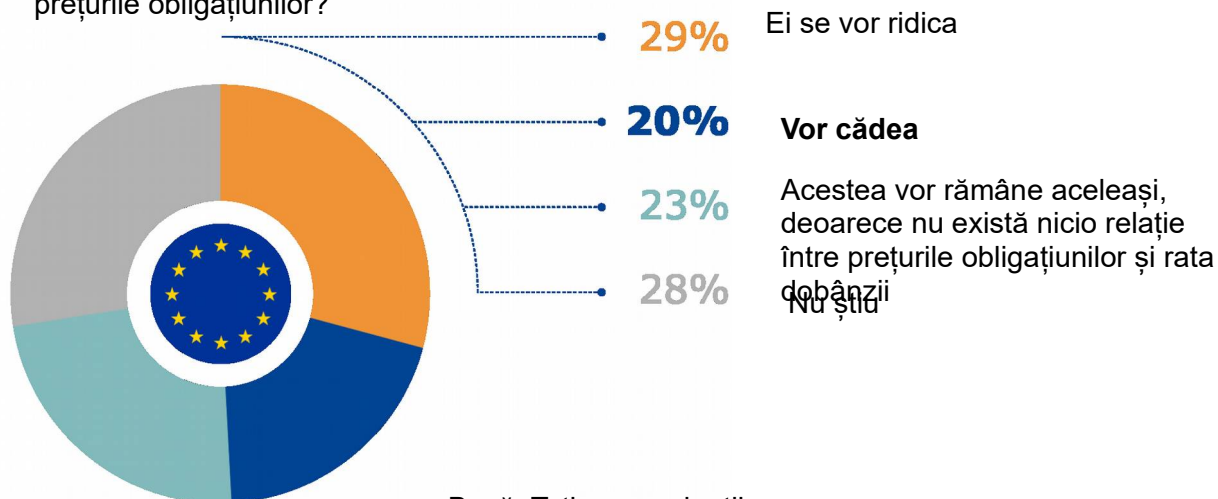
Înțelegerea interesului simplu și compus

(Q2) Imaginează-ți că cineva pune [100 EUR] într-un cont de economii cu o rată a dobânzii garantată de 2 % pe an. Ei nu fac alte plăți în acest cont și nu retrag niciun ban. **Cât de mult ar fi în cont la sfârșitul celor cinci ani, după efectuarea plății dobânzii?**

Înțelegerea legăturii dintre ratele dobânzii și prețurile obligațiunilor

(Q4) Dacă ratele dobânzilor cresc, ce se va întâmpla de obicei cu prețurile obligațiunilor?

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Punctajul cunoștințelor financiare

Scorul de cunoștințe financiare este calculat ca numărul de răspunsuri corecte la cele cinci întrebări privind cunoștințele financiare (T2 – Q6). Acesta variază între 0 și 5. Pentru raportare, sunt create trei categorii: (1) Scorul mare (patru sau cinci răspunsuri corecte), (2) scorul mediu (două sau trei răspunsuri corecte) și (3) Scorul scăzut (nu sau un răspuns corect).

În medie, în întreaga UE, 26 % dintre respondenți au un scor ridicat în ceea ce privește cunoștințele financiare, 50 % au un scor mediu și 24 % un scor scăzut.

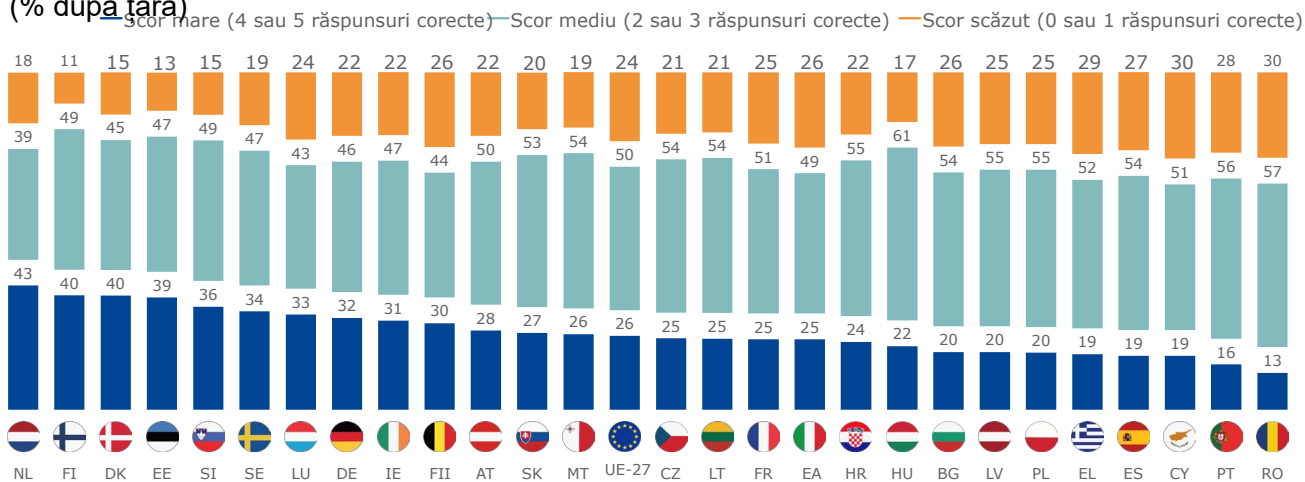
Analiza efectuată de statele membre arată că aproximativ patru din zece respondenți din Țările de Jos (43 %), Danemarca (40 %), Finlanda (40 %) și Estonia (39 %) răspund corect la patru sau cinci întrebări privind cunoștințele. Deși este foarte probabil ca respondenții din România să își evalueze cunoștințele generale cu privire la aspectele financiare la un nivel ridicat în comparație cu alți adulți din țara lor, aceștia sunt, de fapt, printre cei mai puțin susceptibili de a avea un scor ridicat în ceea ce privește cunoștințele financiare (13 %).

Proporția cu un scor scăzut în ceea ce privește cunoștințele financiare (un răspuns corect sau inexistent) variază de la 11 % în Finlanda, 13 % în Estonia și 15 % în Danemarca și Slovenia la 28 % în Portugalia, 29 % în Grecia și 30 % în Cipru și România.

F1 Scorul cunoștințelor financiare

Numărul de răspunsuri corecte la cele cinci întrebări privind cunoștințele financiare (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

(% după țară)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Este mai probabil ca următoarele grupuri sociodemografice să aibă un punctaj ridicat la întrebările legate de cunoștințele financiare (patru sau cinci răspunsuri corecte):

Bărbați (34 % în comparație cu 19 % dintre femei)

Respondenți cu vârsta peste 39 de ani (27 % dintre cei cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani și 29 % dintre cei cu vârsta de 55 de ani și peste, comparativ cu 22 % dintre cei cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani și 18 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani)

Respondenții cu un nivel ridicat de educație (36 %), urmați de cei cu nivel mediu (23 %), comparativ cu cei cu un nivel scăzut de educație (17 %)

Angajații (29 %) și respondenții care desfășoară activități independente (27 %), urmați de respondenții care nu lucrează (25 %), în comparație cu lucrătorii manuali (17 %).

În schimb, următoarele grupuri sociodemografice au mai multe șanse să aibă un scor scăzut la întrebările legate de cunoștințele financiare (niciun răspuns corect sau un răspuns corect):

Femei (31 % în comparație cu 17 % dintre bărbați)

Respondenți cu vârsta sub 40 de ani (30 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani și 29 % dintre cei cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani, comparativ cu 23 % dintre cei cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani și 21 % dintre cei cu vârsta de 55 de ani și peste)

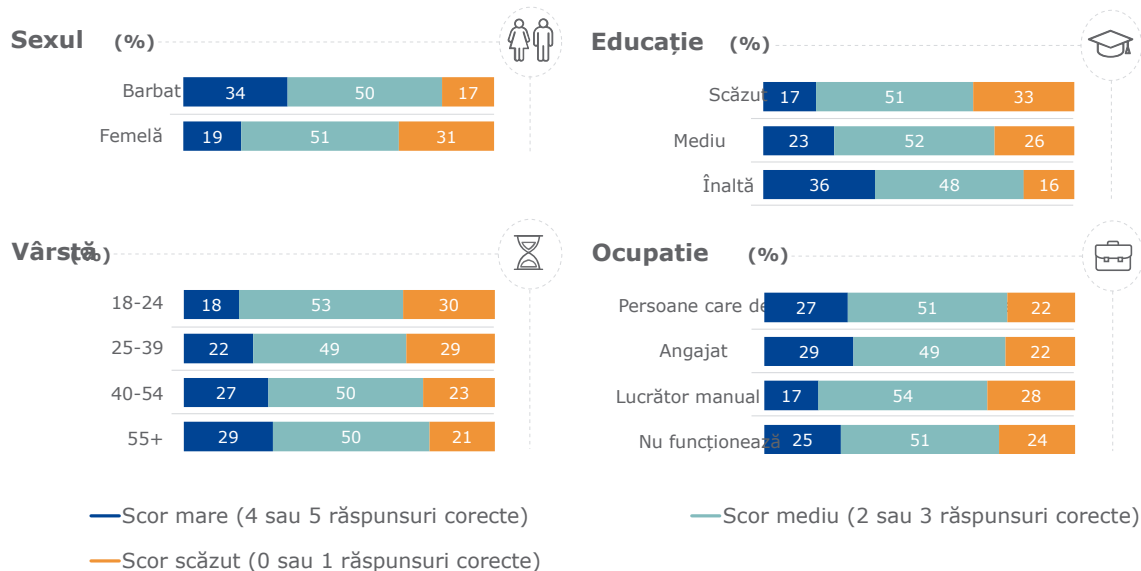
Respondenții cu un nivel scăzut de educație (33 %), urmați de respondenții cu un nivel mediu de educație (26 %), comparativ cu 16 % cu un nivel ridicat de educație

□ lucrători manuali (28 %, comparativ cu 24 % dintre respondenții care nu lucrează și 22 % dintre lucrătorii care desfășoară o activitate independentă și angajați).

F1 Scorul cunoștințelor financiare

Numărul de răspunsuri corecte la cele cinci întrebări privind cunoștințele financiare (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

(% din punct de vedere sociodemografic)

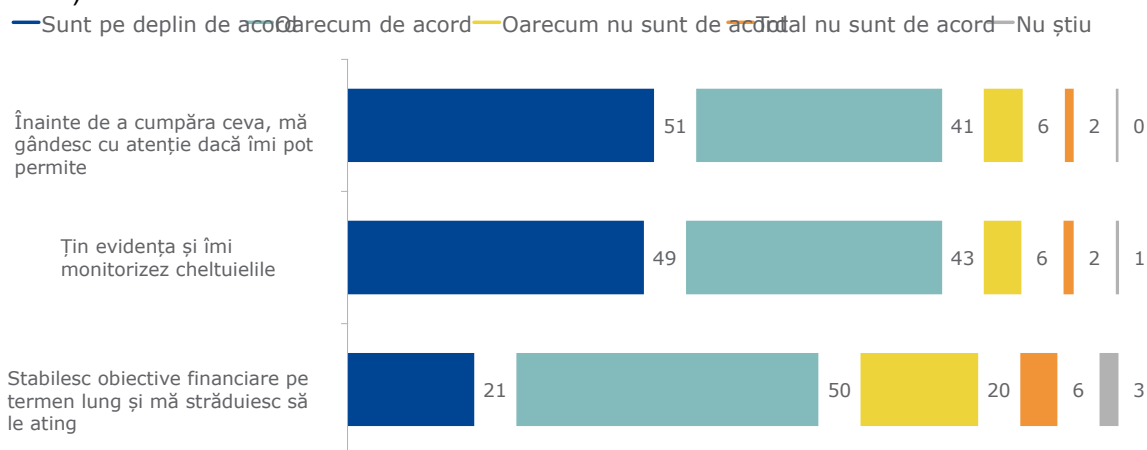
Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

1.3. Comportamente financiare

Aproximativ nouă din zece respondenți din întreaga UE sunt de acord că, înainte de a cumpăra ceva, iau în considerare dacă își pot permite acest lucru (51 % „sunt pe deplin de acord” și 41 % sunt de acord cu această afirmație). O proporție similară a respondenților este de acord că țin evidența și își monitorizează cheltuielile (49 % „sunt complet de acord” și 43 % sunt de acord).

Un procent mai mic de respondenți din întreaga UE sunt de acord că stabilesc obiective financiare pe termen lung și că depun eforturi pentru a le atinge (71 % față de 92 % pentru declarațiile menționate mai sus). În plus, pentru această afirmație, mai puțin de jumătate din numărul respondenților „sunt complet de acord” (21 %). Aproximativ un sfert dintre respondenți nu sunt de acord cu faptul că stabilesc obiective financiare pe termen lung și se străduiesc să le atingă (20 % „oarecum nu sunt de acord” și 6 % „complet nu sunt de acord”).

Î7 În ce măsură sunteți de acord sau nu sunteți de acord cu următoarele afirmații? (% UE-27)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

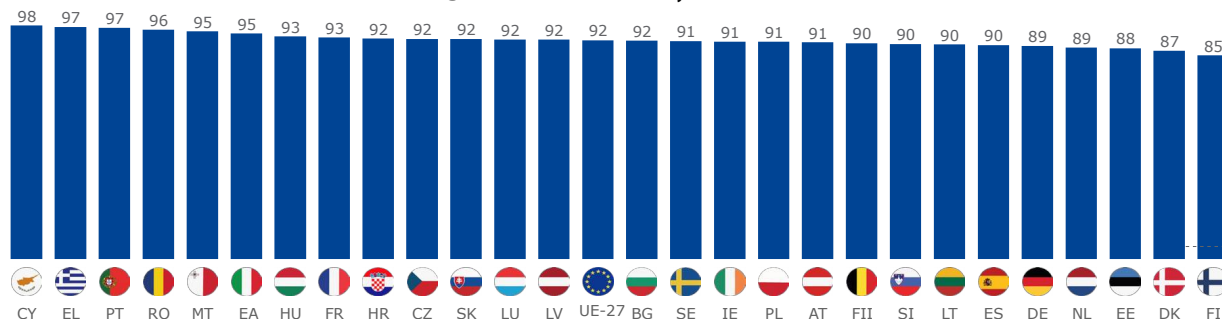
Analiza pe stat membru a nivelurilor totale ale acordului (sumă a celor care „sunt pe deplin de acord” și a celor „câteva de acord”) arată că între 85 % și 98 % dintre respondenții din toate statele membre sunt de acord că, înainte de a cumpăra ceva, analizează cu atenție dacă își pot permite acest lucru. În mod similar, între 84 % și 95 % dintre respondenții din toate statele membre (cu excepția Finlandei – a se vedea mai jos) sunt de acord că își urmăresc și își monitorizează cheltuielile.

În ceea ce privește afirmația „stabilesc obiective financiare pe termen lung și mă străduiesc să le ating”, se constată niveluri mai variate de acord între statele membre, variind de la 59 % în Letonia la 86 % în România. În mai mult de jumătate dintre țări, cifra rămâne peste pragul de 70 %.

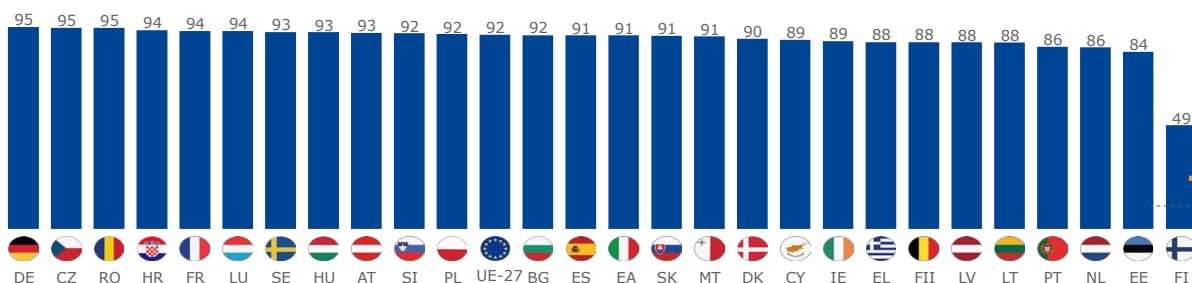
Notă: În Finlanda, 49 % dintre respondenți sunt de acord că „urmăresc și își monitorizează cheltuielile” (față de 84 % până la 95 % în celelalte țări). Verificarea traducerilor post-domeniu, s-a observat că, deși traducerea utilizată în Finlanda este corectă, intervalul semantic al versiunii în limba engleză este mai mare decât echivalentul său în limba finlandeză. Din acest motiv, este posibil ca respondenții să fi înțeles această declarație ca fiind „reținerea unei evidențe a cheltuielilor lor”.

Î7 În ce măsură sunteți de acord sau nu sunteți de acord cu următoarele afirmații?
afirmații?
(% Total „Sunt de acord” pe țări)

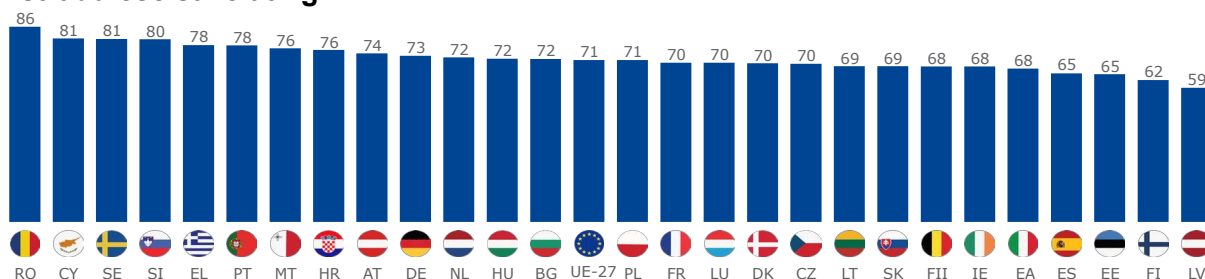
Înainte de a cumpăra ceva, mă gândesc cu atenție dacă îmi pot permite

Țin evidența și îmi monitorizez cheltuielile

Stabilesc obiective financiare pe termen lung și mă străduiesc să le ating

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Punctajul comportamentului financiar

Punctajul comportamentului financiar este calculat ca un număr de comportamente „cunoaștute din punct de vedere financiar” legate de alegerea produselor, de urmărirea cheltuielilor și de efortul de a atinge obiectivele financiare.

Pentru fiecare dintre cele trei declarații, respondenții primesc un punctaj de 1 în cazul în care „sunt ferm de acord” sau „câteva de acord”; respondenții care nu sunt de acord sau care spun că nu știu primesc un scor de 0. Punctajul comportamentului financiar se calculează ca suma punctajelor pentru fiecare dintre cele trei elemente individuale. Acesta variază între 0 și 3. Pentru raportare, sunt create trei categorii: (1) Scorul mare (sunt de acord cu toate declarațiile), (2) scorul mediu (sunt de acord cu două declarații) și (3) scorul scăzut (sunt de acord cu maximum o declarație).

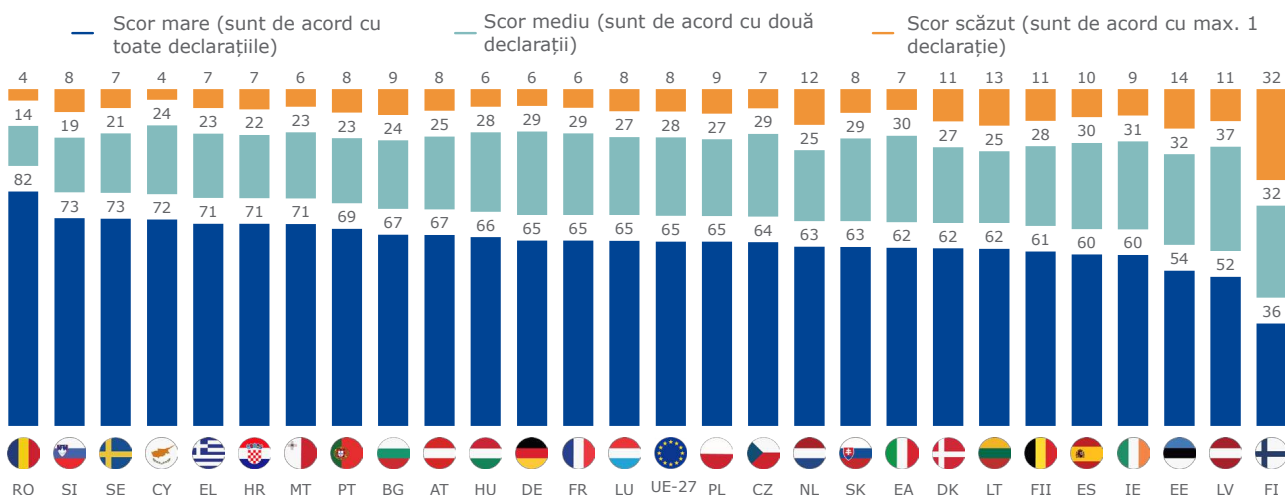
În medie, în întreaga UE, 65 % dintre respondenți au un scor ridicat în ceea ce privește comportamentul financiar, 28 % au un scor mediu și 8 % un scor scăzut.

Proporția cu un punctaj ridicat în ceea ce privește comportamentul financiar este de 60 % – sau mai mult – în toate statele membre, cu excepția Finlandei (a se vedea mai jos), a Letoniei (52 %) și a Estoniei (54 %). În România, pe de altă parte, 82 % dintre respondenți au un scor ridicat.

Proporția cu un scor scăzut în ceea ce privește comportamentul financiar rămâne sub 10 % în majoritatea statelor membre; proporții ușor mai mari sunt observate în Țările de Jos (12 %), Lituania (13 %) și Estonia (14 %). Finlanda iese în evidență cu 32 % dintre respondenți cu un scor scăzut în ceea ce privește comportamentul financiar. Finlanda are cea mai mare pondere a respondenților clasificați ca „neștiutori din punct de vedere financiar”. După cum s-a menționat mai sus, în această țară, doar 49 % dintre respondenți sunt de acord că „păstrează și monitorizează cheltuielile” (față de 84 % până la 95 % în celelalte țări). Cu toate acestea, chiar și după eliminarea acestui comportament din punctajul combinat, Finlanda continuă să se regăsească la capătul inferior al clasamentului țării, deoarece țara înregistrează, de asemenea, un scor scăzut în raport cu celelalte două comportamente incluse în punctaj.

F2 Scorul comportamentului financiar

Numărul de comportamente „știute din punct de vedere financiar” legate de alegerea produselor, de urmărirea cheltuielilor și de efortul de a atinge obiectivele financiare (T7) (% după țară)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Proporția cu un punctaj ridicat în ceea ce privește comportamentul financiar este mai mare în rândul următoarelor grupuri socio-demografice:

Respondenți cu vârsta de 25-54 de ani (65 % dintre cei cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani sau peste 55 de ani și 67 % dintre cei cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani, comparativ cu 57 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani)

Respondenții cu un nivel ridicat de educație (69 %), urmați de cei cu un nivel mediu de educație (65 %), comparativ cu 58 % dintre cei cu un nivel scăzut de educație

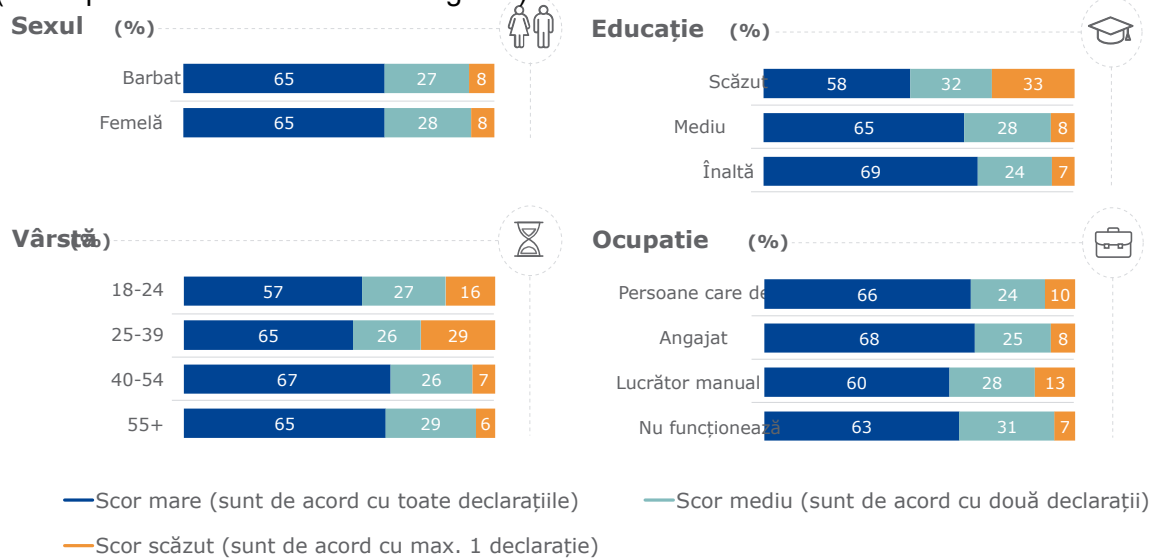
Respondenții care desfășoară activități independente (66 %) și angajații (68 %), comparativ cu 60 % dintre lucrătorii manuali și 63 % dintre cei care nu lucrează.

Proporția cu un scor scăzut în ceea ce privește comportamentul financiar este de 10 % – sau mai mare – pentru respondenții cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani (16 %), lucrătorii manuali (13 %), lucrătorii independenți (10 %) și respondenții cu un nivel scăzut de educație (10 %).

F2 Scorul comportamentului financiar

Numărul de comportamente „știute din punct de vedere financiar” legate de alegerea produselor, de urmărirea cheltuielilor și de efortul de a atinge obiectivele financiare (T7)

(% din punct de vedere sociodemografic)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

1.4. Scorul global de alfabetizare financiară

Alfabetizarea financiară generală analizează două aspecte:

Punctajul cunoștințelor financiare (variind de la 0 la 5)

Punctajul comportamentului financiar (care variază de la 0 la 3).

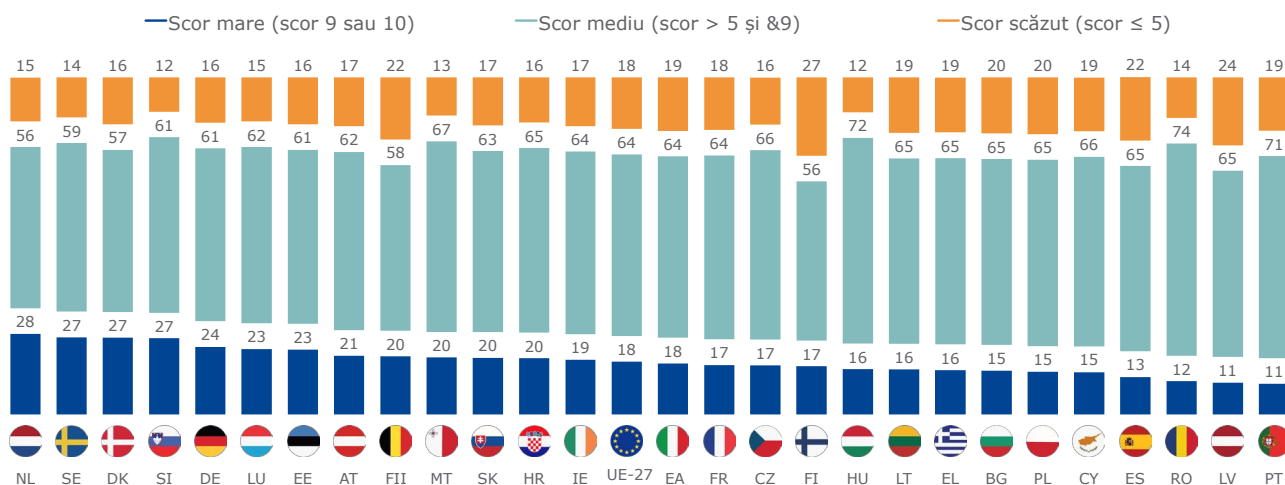
Cunoștințele financiare și comportamentul financiar primesc o pondere egală în scorul global de alfabetizare financiară. Pentru a obține această pondere egală, scorul comportamentului financiar a fost reclasificat pentru a avea o valoare maximă de cinci. Scorul global de alfabetizare financiară este obținut ca suma celor două punctaje (reclasificate) și variază de la 0 la 10. Pentru raportare, sunt create trei categorii: (1) Scor mare (scor 9 sau 10), (2) scor mediu (scor > 5 și &9) și (3) Scorul scăzut (scor ≤ 5).

În medie, în întreaga UE, 18 % dintre respondenți au un punctaj ridicat pentru nivelul lor general de alfabetizare financiară, 64 % au un scor mediu și 18 % un scor scăzut.

La nivel național, proporția cu un scor ridicat în ceea ce privește alfabetizarea financiară generală variază între 11 % în Portugalia și Letonia și 27 % în Danemarca, Slovenia și Suedia și 28 % în Țările de Jos. În toate statele membre, peste 10 % dintre respondenți au un scor scăzut în ceea ce privește alfabetizarea financiară generală, cele mai mari procente fiind observate în Finlanda (27 %), Letonia (24 %), Belgia (22 %) și Spania (22 %).

F3 Scorul global de alfabetizare financiară

Suma punctajului cunoștințelor financiare și a punctajului comportamentului financiar (cu o pondere egală pentru fiecare scor) (% după țară)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Analizând rezultatele la nivel sociodemografic și în concordanță cu alte constatări raportate în această secțiune, proporția cu un scor ridicat în ceea ce privește alfabetizarea financiară generală este mai mare în rândul:

Bărbați (24 % în comparație cu 13 % dintre femei)

Respondenți cu vârsta peste 39 de ani (20 %, comparativ cu 13 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani și 16 % dintre cei cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani)

Respondenți cu un nivel ridicat de educație (26 %, comparativ cu 16 % dintre cei cu nivel mediu și 12 % pentru cei cu un nivel scăzut de educație)

□ angajați (21 %) și respondenți care desfășoară o activitate independentă (20 %), urmați de respondenții care nu lucrează (27 %), comparativ cu lucrătorii manuali (12 %).

În schimb, grupurile sociodemografice cu un scor scăzut în ceea ce privește alfabetizarea financiară generală includ:

Femei (21 % în comparație cu 14 % dintre bărbați)

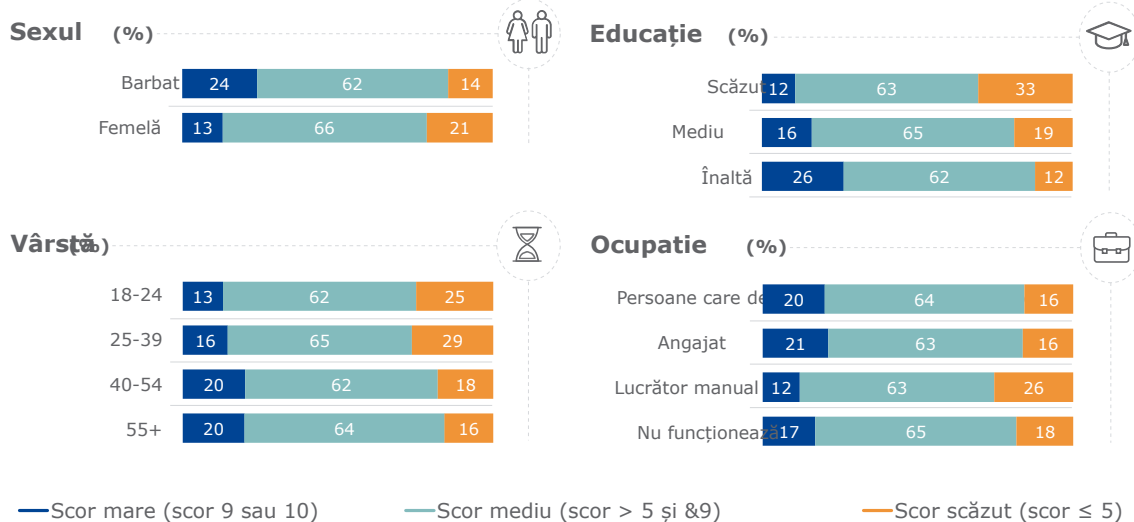
Respondenți cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani (25 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani, comparativ cu 20 % dintre cei cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani, 18 % dintre cei cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani și 16 % dintre cei cu vârsta de 55 de ani și peste)

Respondenții cu un nivel scăzut de educație (29 %), urmați de respondenții cu un nivel mediu de educație (19 %), față de 12 % cu un nivel ridicat de educație

□ lucrători manuali (26 %, comparativ cu 18 % dintre respondenții care nu lucrează și 16 % dintre lucrătorii care desfășoară activități independente și angajații care desfășoară activități independente).

F3 Scorul global de alfabetizare financiară

Suma punctajului cunoștințelor financiare și a punctajului comportamentului financiar (cu o pondere egală pentru fiecare punctaj) (% în funcție de sociodemografie)

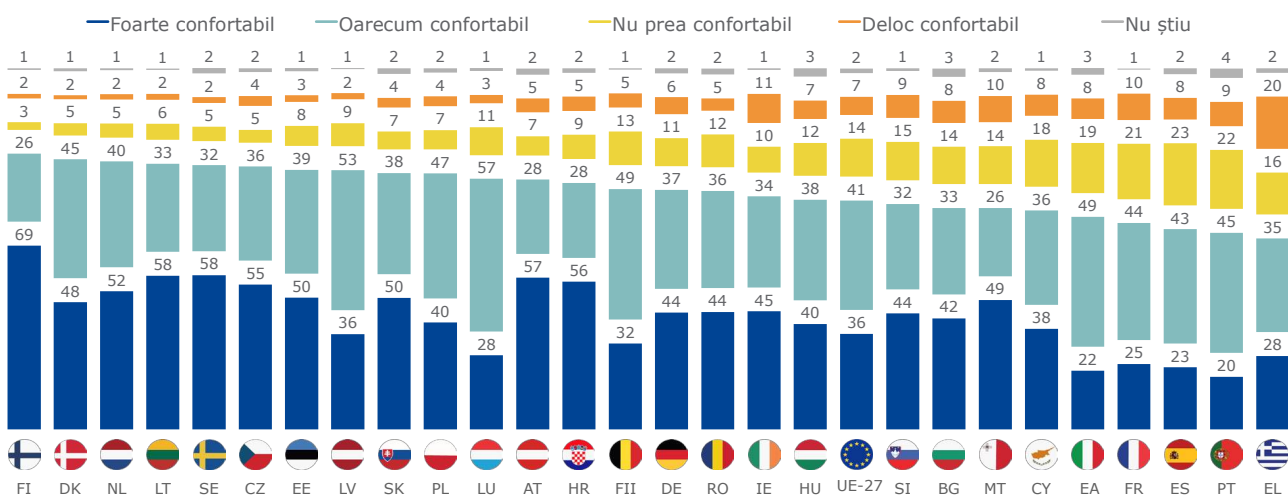
Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Secțiunea 2. Alfabetizarea financiară digitală

Marea majoritate a respondenților din întreaga UE (77 %) declară că se simt confortabil cu utilizarea serviciilor financiare digitale, cum ar fi serviciile bancare online sau plățile mobile; 36 % dintre respondenți sunt „foarte confortabili” și 41 % „ceva confortabil”. În schimb, 14 % dintre respondenți răspund că nu se simt „prea confortabil” folosind serviciile financiare digitale, iar 7 % răspund că nu se simt deloc confortabil.

În toate statele membre, peste 60 % dintre respondenți declară că sunt „într-un fel” sau „foarte confortabili” cu utilizarea serviciilor financiare digitale, cum ar fi serviciile bancare online sau plățile mobile (de la 63 % în Grecia la 95 % în Finlanda). Proporția care răspunde că se simte „foarte confortabil” variază de la 20 % în Portugalia la 69 % în Finlanda.

Q11 Cât de confortabil vă simțiți cu utilizarea serviciilor financiare digitale, cum ar fi serviciile bancare online sau plățile mobile? (% după țară)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Următoarele grupuri sociodemografice au mai multe șanse să raporteze că se simt „foarte” confortabile cu ajutorul serviciilor financiare digitale:

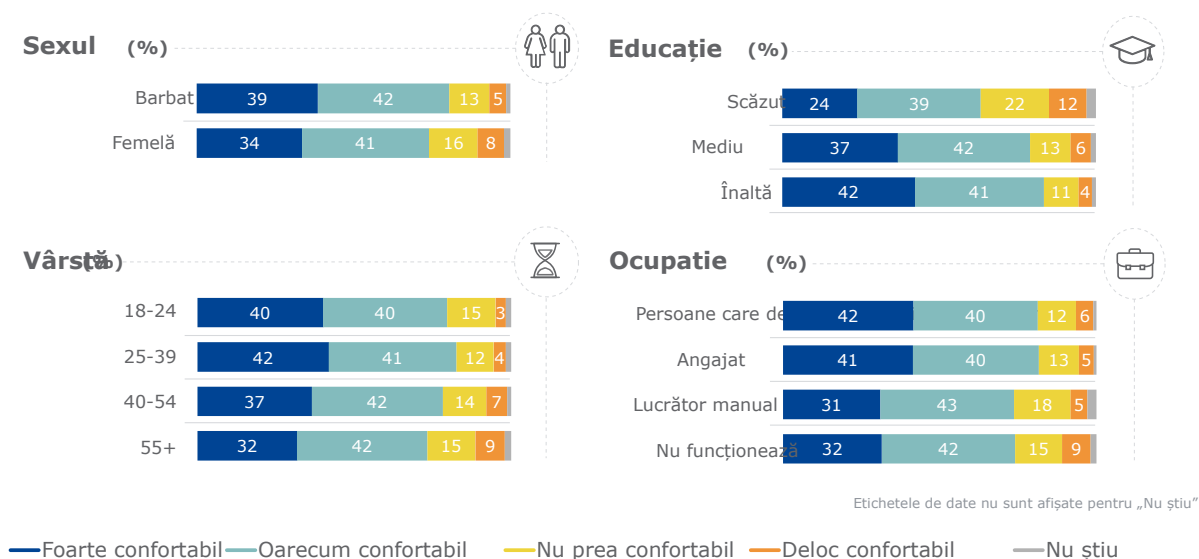
Bărbați (81 % în comparație cu 74 % dintre femei)²

Respondenți cu vârsta sub 55 de ani (80 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani, 83 % dintre cei cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani și 78 % dintre cei cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani, comparativ cu 73 % dintre cei cu vârsta de 55 de ani și peste)

Persoanele cu un nivel mediu de educație (79 %) sau cu un nivel ridicat de educație (83 %), comparativ cu 63 % dintre persoanele cu un nivel scăzut de educație

Respondenții care desfășoară activități independente (83 %), urmași de angajați (81 %), comparativ cu 74 % dintre lucrătorii manuali și cei care nu lucrează.

Q11 Cât de confortabil vă simțiți cu utilizarea serviciilor financiare digitale, cum ar fi serviciile bancare online sau plățile mobile? (% din punct de vedere sociodemografic)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

2 Din cauza rotunjirilor, procentele afișate în diagrame nu se adaugă întotdeauna exact la totalurile menționate în text.

Secțiunea 3. Reziliența și incluziunea financiară

Această secțiune a raportului analizează trei aspecte ale incluziunii financiare în întreaga UE: Deținerea de diverse produse financiare, cum ar fi asigurările de viață, pensiile private sau produsele de pensii și produsele de investiții (secțiunea 3.1)

Cât timp vor putea cetățenii UE să își acopere în continuare cheltuielile de subzistență, fără a împrumuta bani sau a-și muta locuința, în cazul în care și-ar pierde principala sursă de venit (secțiunea 3.2)

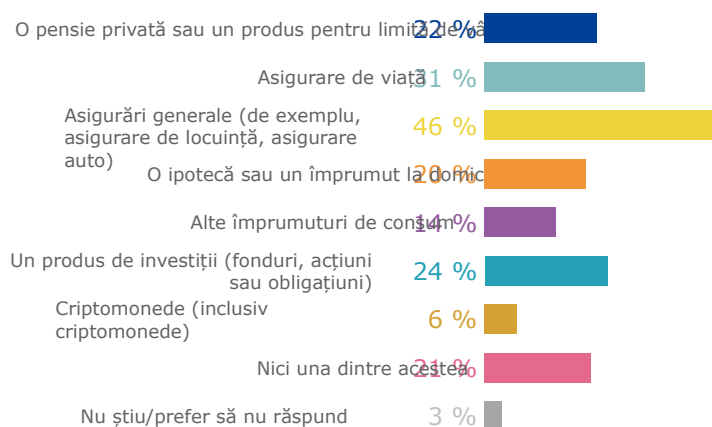
Încrederea în planurile lor de pensionare și trăirea confortabilă prin pensionare (secțiunea 3.3).

3.1. Proprietatea asupra produselor financiare

Respondenții au fost întrebați care sunt produsele financiare pe care le dețin în prezent (sau le-au avut în ultimii doi ani) și li s-a prezentat o listă cu șapte produse financiare din care ar putea selecta mai multe elemente.

În întreaga UE, 46 % dintre respondenți au răspuns că au (sau, în ultimii doi ani, au avut) asigurări non-viață, cum ar fi asigurările de locuință sau asigurările auto; 31 % au raportat că au (sau, în ultimii doi ani, au avut) asigurare de viață. Aproximativ un sfert dintre respondenți (24 %) răspund la fel despre un produs de investiții (fonduri, acțiuni sau obligațiuni) și 22 % despre un produs privat de pensii sau de pensii. Unul din cinci respondenți răspunde că au (sau, în ultimii doi ani, au avut) un credit ipotecar sau pentru locuință și 14 % răspund la fel pentru un împrumut de consum. În cele din urmă, 6 % răspund că au criptomonede (sau că le-au avut în ultimii doi ani).

Q9 Pe care dintre următoarele produse financiare le-ați avut sau le-ați avut în ultimii doi ani? [SUNT PERMISE MAI MULTE RĂSPUNSURI] (% UE27)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Proporția raportării de a avea (sau, în ultimii doi ani, de a avea) asigurări de viață variază de la 16 % în Grecia la 58 % în Polonia. Între 30 % dintre respondenții din Grecia și Croația și 67 % din Danemarca raportează că au (sau, în ultimii doi ani, că au avut) asigurări generale (de exemplu, asigurări pentru gospodărie, asigurări auto). Dintre produsele financiare enumerate în sondaj, asigurările generale tind să fie cele mai frecvent deținute de respondenți în majoritatea statelor membre.

În Luxemburg și în Țările de Jos, 42 % dintre respondenți raportează că au avut (sau, în ultimii doi ani, că au avut) un credit ipotecar sau un împrumut pentru locuință; în Bulgaria, Letonia și Croația, această proporție este de aproximativ 10 %. Alte credite de consum sunt selectate cel mai frecvent în Bulgaria (31 %), urmată de Finlanda (28 %), în timp ce doar 1 din 20 de respondenți au (sau, în ultimii doi ani, au avut) un împrumut de consum în Malta (5 %) și Țările de Jos (6 %).

Aproximativ unul din doi respondenți din Danemarca (52 %) raportează că a avut (sau, în ultimii doi ani, că a avut) o pensie privată sau un produs pentru limită de vârstă. În Luxemburg, Irlanda și Cehia, aproximativ patru din zece respondenți menționează o pensie privată privind planul de pensionare, dar această proporție scade la 8 % în Croația și Grecia. Proporția (sau, în ultimii doi ani, având) un produs de investiții (fonduri, acțiuni sau obligațiuni) variază de la un nivel scăzut de 9 % în Bulgaria și Letonia la un nivel ridicat de 46 % în Suedia.

Proporția raportării către propriile criptomonede (sau le-a deținut în ultimii doi ani) variază între 4 % în Franța, Italia și Spania până la 17 % în Slovenia.

La nivelul UE, 21 % dintre respondenți nu au (sau au avut în ultimii doi ani) oricare dintre cele șapte produse financiare enumerate în sondaj. La nivel național, această cifră este cea mai ridicată în Grecia (32 %), Italia (30 %) și Cipru (29 %) și cea mai scăzută în Danemarca (9 %), Luxemburg (11 %) și Țările de Jos (13 %).

Q9 Pe care dintre următoarele produse financiare le-ați avut sau le-ați avut în ultimii doi ani?
[Multiple ANSWERS ALLOWED] (% după țară)

	O pensie privată sau un produs pentru limită de vârstă	Asigurare de viață	Asigurări generale (de exemplu, asigurare de locuință, asigurare auto)	O ipotecă sau un împrumut la domiciliu	Alte împrumuturi de consum	Un produs de investiții (fonduri, acțiuni sau obligațiuni)	Criptomonede (inclusiv criptomonede)	Nici una dintre acestea	Nu știu/prefer să nu răspund
UE-27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
FII	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
EA	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
AT	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6
RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Bază: Toți respondenții (n=26 139)

Considerații sociodemografice

Bărbații sunt mai predispuși decât femeile să raporteze că au (sau, în ultimii doi ani, că au avut) un produs de investiții (30 % vs 18 %), un produs privat de pensii sau pensii (25 % vs 19 %) sau asigurări de viață (34 % vs 29 %). Bărbații sunt, de asemenea, mai susceptibili de a deține (sau, în ultimii doi ani, au deținut) criptomonede (10 % față de 3 % dintre femei).

După cum era de așteptat, este mai puțin probabil ca cel mai tânăr grup de vârstă să dețină (sau, în ultimii doi ani, să dețină) majoritatea produselor sau serviciilor financiare enumerate în sondaj, excepție fiind criptomonedele. Persoanele cu vârsta cuprinsă între 40 și 54 de ani sunt, în general, cele mai susceptibile de a menționa diferitele produse și servicii financiare. De exemplu, 29 % dintre persoanele cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani raportează că au (sau, în ultimii doi ani, au avut) un credit ipotecar sau pentru locuință, comparativ cu 25 % dintre cei cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani, 14 % dintre cei cu vârsta de 55 de ani și peste și 10 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani.

Proprietatea asupra diferitelor produse sau servicii financiare este, de asemenea, mai mare în rândul respondenților cu studii superioare. De exemplu, 61 % dintre respondenții cu un nivel ridicat de educație au (sau, în ultimii doi ani, au avut) asigurări de viață, comparativ cu 20 % dintre cei cu un nivel scăzut de educație. În mod similar, 34 % dintre respondenții cu un nivel ridicat de educație au (sau, în ultimii doi ani, au avut) un produs de investiții, cum ar fi fonduri, acțiuni sau obligațiuni, comparativ cu 16 % dintre cei cu un nivel scăzut de educație.

În cele din urmă, respondenții care nu lucrează și lucrătorii manuali tind să fie mai puțin susceptibili să dețină (sau, în ultimii doi ani, să dețină) majoritatea produselor sau serviciilor financiare enumerate în sondaj decât respondenții care desfășoară activități independente și angajații. De exemplu, 20 % dintre respondenții nelucrători și 22 % dintre lucrătorii manuali au (sau, în ultimii doi ani, au avut) un produs de investiții, cum ar fi fonduri, acțiuni sau obligațiuni, comparativ cu 28 % dintre angajați și 29 % dintre respondenții care desfășoară activități independente.

Q9 Pe care dintre următoarele produse financiare le-ați avut sau le-ați avut în ultimii doi ani?
[Multiple ANSWERS ALLOWED] (% în funcție de sociodemografie)

	O pensie privată sau un produs pentru limită de vârstă	Asigurare de viață	Asigurări generale (de exemplu, asigurare de locuință, asigurare auto)	O ipotecă sau un împrumut la domiciliu	Alte împrumuturi de consum	Un produs de investiții (fonduri, acțiuni sau obligațiuni)	Criptomone de (inclusiv criptomonede)	Nici una dintre acestea	Nu știu/prefer să nu răspund
UE-27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
Sexul									
Barbat	25	34	47	22	14	30	10	17	3
Femelă	19	29	45	18	14	18	3	24	4
Vârstă									
18-24	7	24	29	10	10	20	9	31	7
25-39	20	34	42	25	15	25	14	19	3
40-54	26	36	49	29	16	24	7	18	3
55+	24	29	50	14	13	25	2	21	3
Educație									
Scăzut	17	20	34	15	11	16	3	30	5
Mediu	20	31	47	18	15	20	6	21	3
Înaltă	28	38	53	27	15	34	9	14	3
Ocupație									
Persoane care desfășoară o activitate independentă	27	39	48	24	15	29	13	13	3
Angajat	28	39	52	30	17	28	9	13	2
Lucrător manual	18	24	41	22	17	22	7	22	4
Nu funcționează	17	25	42	11	12	20	3	28	4

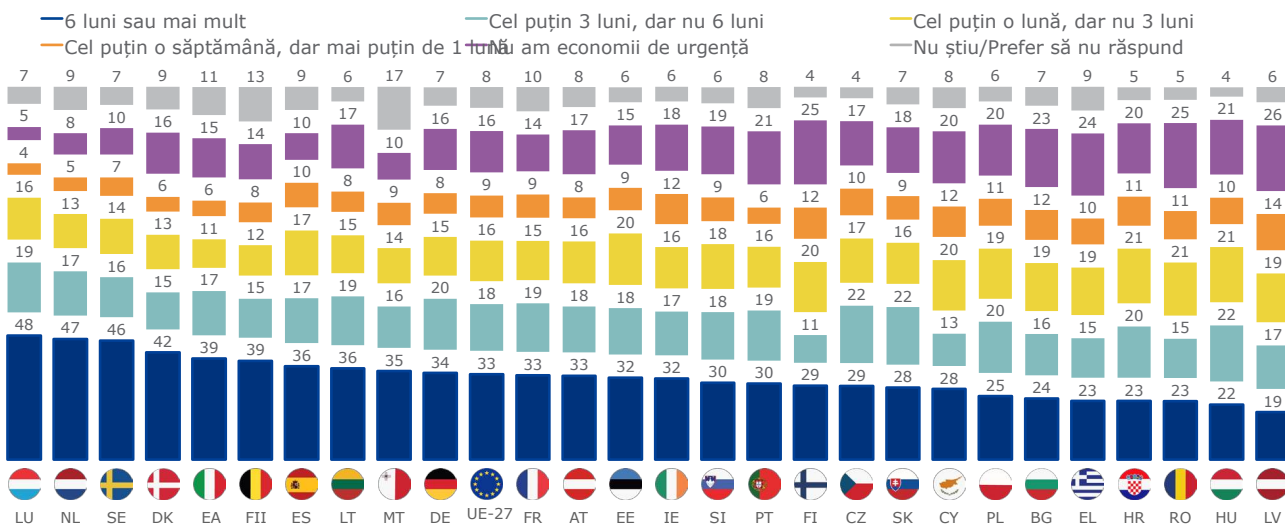
Bază: Toți respondenții (n=26 139)

3.2. Realizarea capetelor se întâlnește

Atunci când au fost întrebați cât timp ar putea continua să-și acopere cheltuielile de trai, fără a împrumuta bani sau a se muta, în cazul în care și-ar pierde principala sursă de venit, o treime dintre respondenți (33 %) ar fi de șase luni sau mai mult, urmată de 18 % care declară că acest lucru ar fi de cel puțin trei luni (dar nu de șase luni). Doar sub unul din șase respondenți (16 %) ar putea să își acopere cheltuielile de trai pentru cel puțin o lună (dar nu trei luni) și 9 % pentru cel puțin o săptămână (dar mai puțin de o lună). În cele din urmă, 16 % dintre respondenți răspund că nu au economii de urgență.

Analiza la nivel de țară arată că aproape jumătate dintre respondenții din Suedia (46 %), Țările de Jos (47 %) și Luxemburg (48 %) răspund că, în cazul în care și-ar pierde principala sursă de venit, ar putea acoperi șase luni sau mai mult din cheltuielile de trai, fără a împrumuta bani sau a-și muta casa. În țările aflate în partea dreaptă a graficului, jumătate din numărul respondenților dau același răspuns: 19 % în Letonia, 22 % în Ungaria, 23 % în România, Croația și Grecia. În aceste din urmă țări, cel puțin unul din cinci respondenți răspunde că nu au economii de urgență, de exemplu 26 % în Letonia, 25 % în România și 24 % în Grecia; dar această cifră este, de asemenea, ridicată în Finlanda (25 %).

Q8 Dacă ați pierdut principala sursă de venit astăzi, cât timp ați putea continua să vă acoperiți cheltuielile de trai, fără a împrumuta bani sau a muta casa? (% după țară)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Următoarele grupuri sociodemografice sunt mai susceptibile de a răspunde că, în cazul în care și-ar pierde principala sursă de venit, ar putea acoperi șase luni sau mai mult din cheltuielile de trai, fără a împrumuta bani sau a se muta:

Bărbați (37 % în comparație cu 30 % dintre femei)

- respondenți cu vârsta de 55 de ani și peste (40 %); această cifră scade apoi treptat în funcție de grupa de vârstă (de la 34 % pentru cei cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani la 17 % pentru cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani).

Persoanele cu un nivel ridicat de educație (43 %, comparativ cu 28 % dintre cei cu un nivel scăzut de educație și 29 % dintre cei cu nivel mediu)

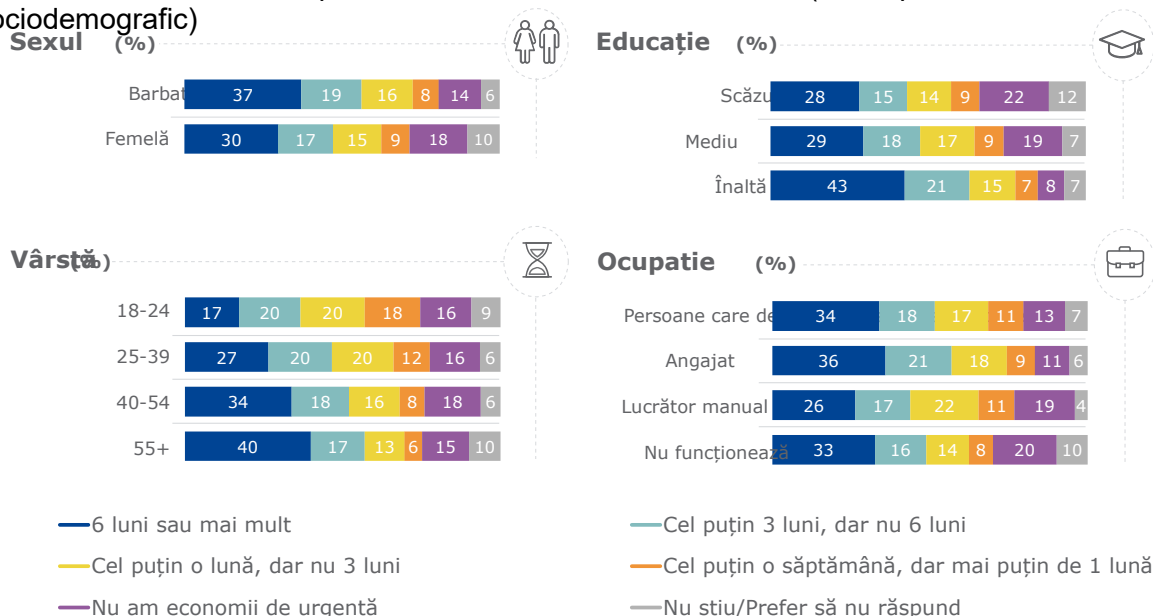
Angajații (36 %), urmași de lucrătorii independenți (34 %) și cei care nu lucrează (33 %), în comparație cu lucrătorii manuali (26 %).

În schimb, este mai probabil ca grupurile să nu aibă economii de urgență:

Respondenții cu un nivel scăzut de educație (22 %), urmași de cei fără un nivel mediu de educație (19 %), comparativ cu cei cu un nivel ridicat de educație (8 %).

Lucrători manuali (19 %) și cei care nu lucrează (20 %), comparativ cu respondenții care desfășoară activități independente (13 %) și angajații (11 %).

Q8 Dacă ați pierdut principala sursă de venit astăzi, cât timp ați putea continua să vă acoperiți cheltuielile de trai, fără să împrumutați bani sau să vă mutați acasă? (% din punct de vedere sociodemografic)

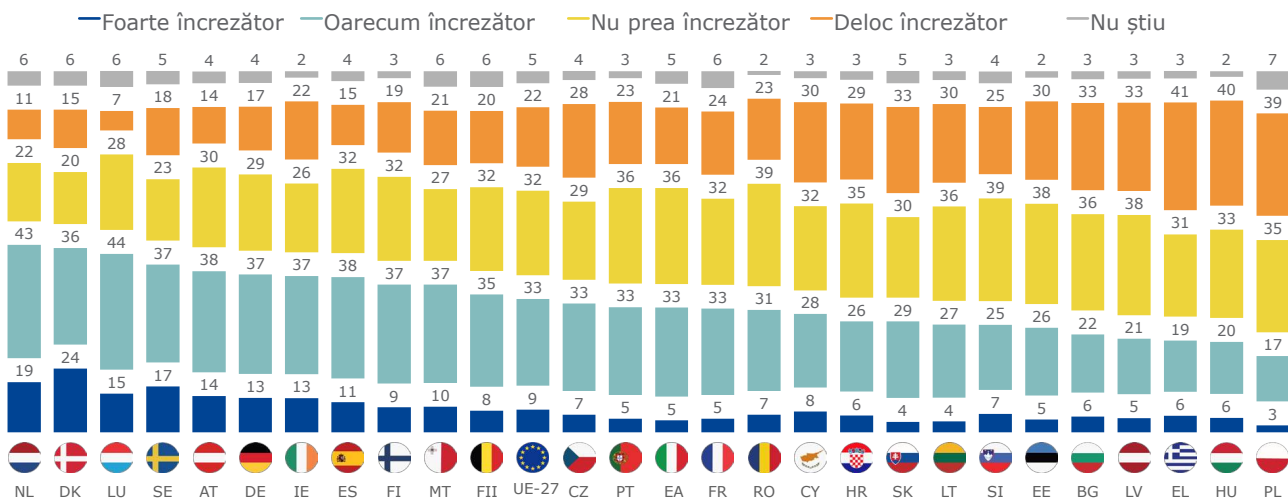
Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

3.3. Planuri de pensionare

Aproximativ patru din zece respondenți din întreaga UE se simt „foarte încrezători” (9 %) sau „câteva încrezători” (33 %) că vor avea suficienți bani pentru a trăi confortabil pe tot parcursul anilor de pensionare. Cu toate acestea, sentimentul majorității este unul de neîncredere: 32 % dintre respondenți au răspuns că „nu sunt prea încrezători” că vor avea suficienți bani pentru a trăi confortabil de-a lungul anilor de pensionare, iar 22 % nu se simt deloc încrezători.

Există diferențe considerabile de încredere între statele membre în ceea ce privește planurile de pensionare. Proporția sentimentului de „foarte” sau „încrezătoare” variază de la un nivel scăzut de 20 % în Polonia la un nivel ridicat de 62 % în Țările de Jos. Cu toate acestea, în majoritatea statelor membre, proporția sentimentului de „foarte încrezător” rămâne sub 10 %. În plus, în aproximativ jumătate dintre statele membre, un sfert – sau mai mult – dintre respondenți declară că nu se simt deloc confortabil că vor avea suficienți bani pentru a trăi confortabil pe toată durata pensionării; această cifră este, în general, cea mai ridicată în Grecia (41 %), Ungaria (40 %) și Polonia (39 %).

Q10 În general, cât de încrezător ești că vei avea suficienți bani pentru a trăi confortabil de-a lungul anilor de pensionare? (% după țară)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

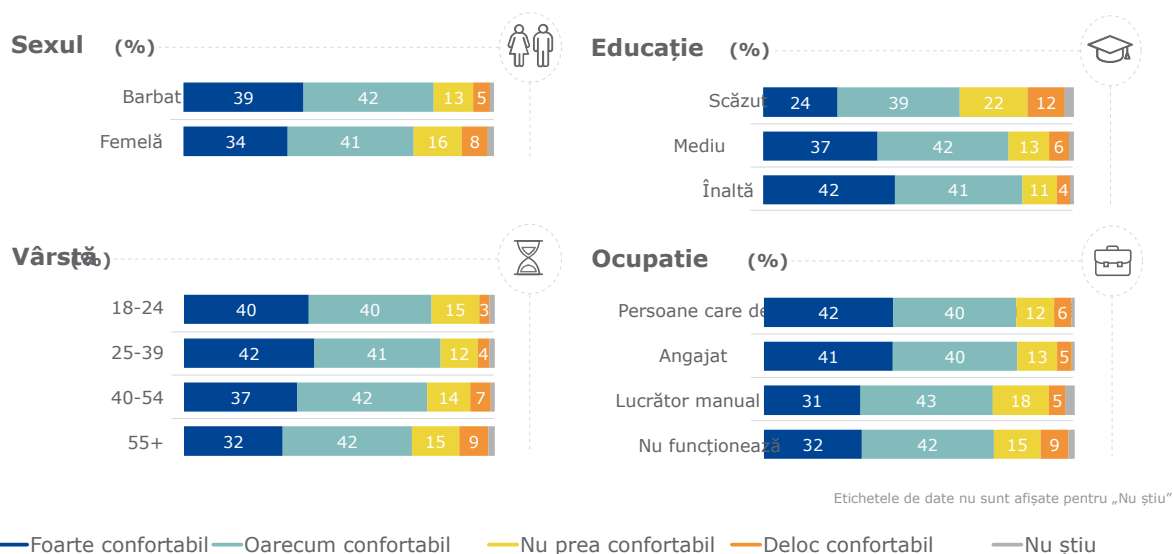
Următoarele grupuri sociodemografice au mai multe șanse să raporteze că se simt „foarte” încrezătoare că vor avea suficienți bani pentru a trăi confortabil pe toată durata pensionării: Bărbați (81 % în comparație cu 74 % dintre femei)³

Respondenți cu vârsta sub 55 de ani (80 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani, 83 % dintre cei cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani și 78 % dintre cei cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani, comparativ cu 73 % dintre cei cu vârsta de 55 de ani și peste)

Persoanele cu un nivel mediu de educație (79 %) sau cu un nivel ridicat de educație (83 %), comparativ cu 63 % dintre persoanele cu un nivel scăzut de educație

□ respondenții care desfășoară activități independente (81 %) și angajații (82 %), comparativ cu 74 % dintre lucrătorii manuali și cei care nu lucrează.

Q10 În general, cât de încrezător ești că vei avea suficienți bani pentru a trăi confortabil de-a lungul anilor de pensionare? (% după țară)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

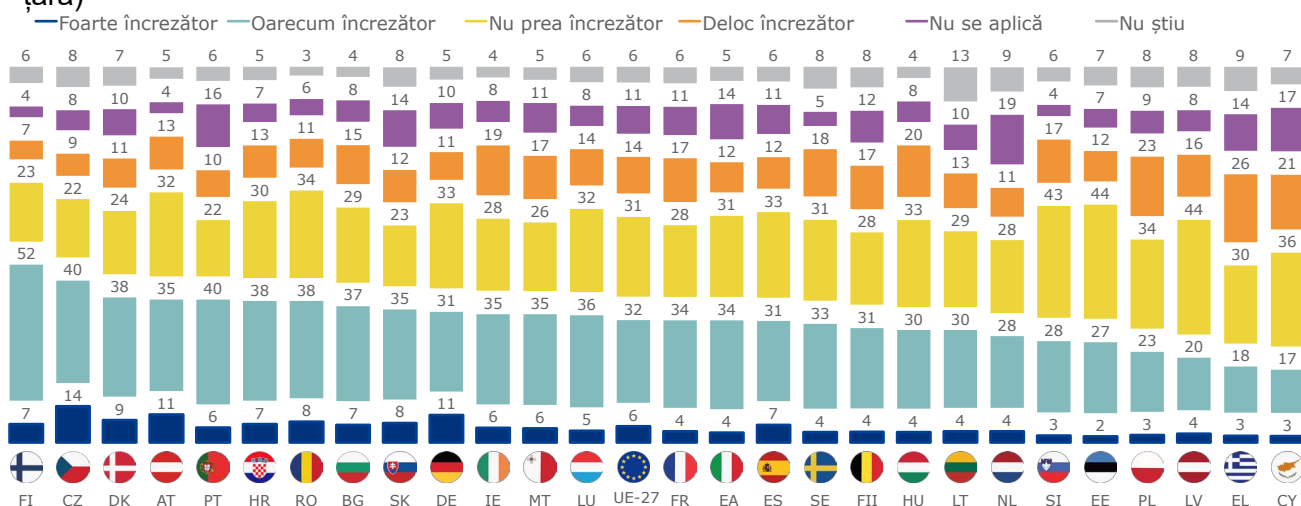
3 Din cauza rotunjirilor, procentele afișate în diagrame nu se adaugă întotdeauna exact la totalurile menționate în text.

Secțiunea 4. Consultanță de investiții primită de la o bancă, un asigurător sau un consultant financiar

Mai puțin de patru din zece respondenți din întreaga UE se simt „foarte încrezători” (6 %) sau „oarecum încrezători” (32 %) că consultanța de investiții pe care o primesc de la banca, asigurătorul sau consilierul financiar este în primul rând în interesul lor. Cu toate acestea, un număr mai mare raportează că nu se simt încrezători (31 % „nu prea încrezători” și 14 % „nu sunt deloc încrezători”). Unul din zece respondenți consideră că întrebarea nu este relevantă pentru situația lor personală și 6 % „nu știu”.

La nivel național, proporția care se simte „foarte” sau „încrezătoare” cu privire la faptul că consultanța de investiții este în primul rând în interesul lor maxim variază de la aproximativ unul din cinci respondenți din Cipru (19 %) și Grecia (20 %) la șase din zece respondenți din Finlanda (60 %).⁴ În schimb, proporția care nu se simte prea încrezătoare sau nu este deloc încrezătoare variază între mai puțin de o treime în Finlanda (30 %), Cehia (31 %) și Portugalia (32 %) și șase din zece respondenți în Letonia și Slovenia (ambele 60 %).

Întrebarea 12 Cât de încrezător sunteți că consilierea de investiții pe care o primiți de la banca/asigurătorul/consilierul financiar este în primul rând în interesul dumneavoastră? (% după țară)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

4 Din cauza rotunjirilor, procentele afișate în diagrame nu se adaugă întotdeauna exact la totalurile menționate în text.

Următoarele grupuri sociodemografice au mai multe șanse să raporteze că se simt „foarte” încrezători că consultația de investiții pe care o primesc de la banca, asiguratorul sau consultantul financiar este în primul rând în interesul lor:

Bărbați (42 % în comparație cu 36 % dintre femei)

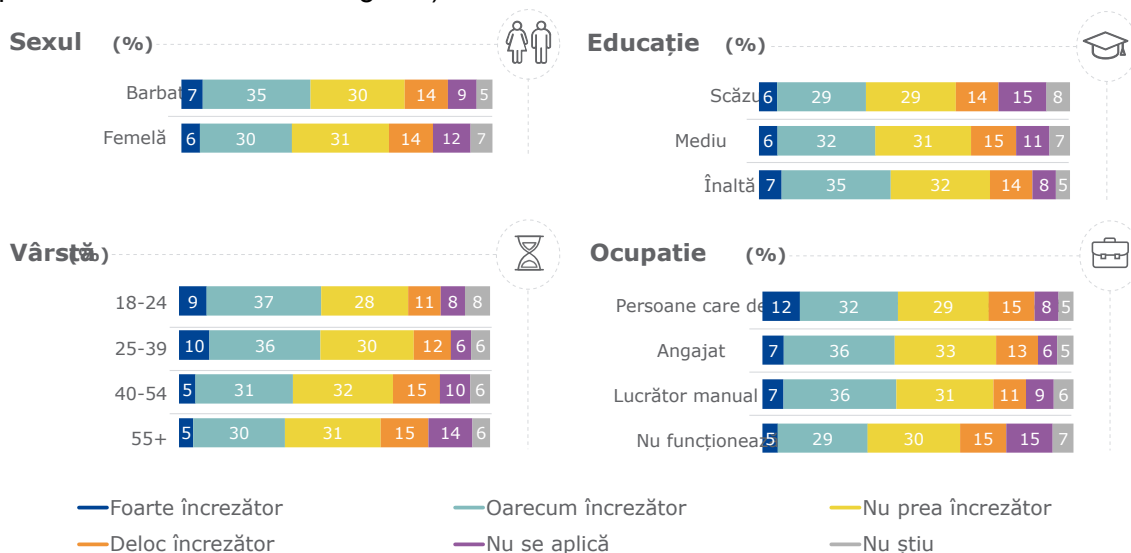
Respondenți cu vârsta sub 40 de ani (46 % dintre cei cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani sau cu vârste cuprinse între 25 și 39 de ani, comparativ cu 37 % dintre cei cu vârste cuprinse între 40 și 54 de ani și 34 % dintre cei cu vârsta de 55 de ani și peste)

Persoanele cu un nivel ridicat de educație (42 %, comparativ cu 37 % dintre respondenții cu un nivel mediu de educație și 34 % dintre cei cu un nivel scăzut de educație)

□ respondenții care lucrează (44 % pentru persoanele care desfășoară activități independente și 43 % pentru angajați și lucrătorii manuali, comparativ cu 34 % dintre cei care nu lucrează).

Proporția răspunsurilor „nu se aplică” este mai mare decât media pentru cei cu vârsta de 55 de ani și peste (15 % față de 11 % în medie), cu un nivel scăzut de educație (15 %) și cei care nu lucrează (15 %).

Întrebarea 12 Cât de încrezător sunteți că consilierea de investiții pe care o primiți de la banca/asiguratorul/consilierul financiar este în primul rând în interesul dumneavoastră? (% din punct de vedere sociodemografic)

Bază: Toți respondenții
(n=26 139)

Specificații tehnice

În perioada 29 martie-5 aprilie 2023, Ipsos European Public Affairs a realizat Eurobarometrul Flash 525, la solicitarea Comisiei Europene, Direcția Generală Stabilitate Financiară, Servicii Financiare și Uniunea Piețelor de Capital. Acesta este un sondaj public general coordonat de Direcția Generală Comunicare, Unitatea „Monitorizarea mass-mediei și Eurobarometru”. Sondajul Eurobarometru Flash 525 acoperă populația cetățenilor UE, rezidenți într-unul dintre cele 27 de state membre ale UE și în vârstă de 18 ani și peste.

Toate interviurile au fost realizate prin intermediul Computer-Assisted Web Interviewing (CAWI), folosind panourile online Ipsos și rețeaua lor de parteneri. Respondenții au fost selectați din grupurile de acces online, grupuri de persoane pre-recutate care au fost de acord să participe la cercetare. Cota de eșantionare a fost stabilită în funcție de vârstă (18-24 de ani, 25-34 de ani, 35-44 de ani, 45-54 de ani, 55-64 de ani și 65+ ani), sex, nivel de educație și regiune geografică (NUTS1, NUTS2 sau NUTS 3, în funcție de dimensiunea țării și de numărul de regiuni NUTS).

	Numărul de interviuri	Date de lucru pe teren	Populația 18+ (număr absolut)	Populația 18+ (ca % din populația UE-27)
UE-27	26139	29.3.2023-5.4.2023	365822635	100,00%
FII	1015	29.3.2023-3.4.2023	9289646	2,54 %
BG	1010	29.3.2023-4.4.2023	5650134	1,54 %
CZ	1013	29.3.2023-3.4.2023	8513726	2,33 %
DK	1024	29.3.2023-4.4.2023	4721691	1,29 %
DE	1006	29.3.2023-4.4.2023	69373865	18,96 %
EE	1029	29.3.2023-4.4.2023	1072458	0,29 %
IE	1013	29.3.2023-5.4.2023	3864876	1,06 %
EL	1065	29.3.2023-4.4.2023	8711062	2,38 %
ES	1017	29.3.2023-3.4.2023	39294807	10,74 %
FR	1065	29.3.2023-31.3.2023	53438508	14,61 %
HR	1031	29.3.2023-5.4.2023	3195690	0,87 %
EA	1024	29.3.2023-31.3.2023	49811219	13,62 %
CY	535	29.3.2023-4.4.2023	731677	0,20 %
LV	1018	29.3.2023-4.4.2023	1518893	0,42 %
LT	1024	29.3.2023-4.4.2023	2310067	0,63 %
LU	513	29.3.2023-5.4.2023	522754	0,14 %
HU	1016	29.3.2023-4.4.2023	7981992	2,18 %
MT	532	29.3.2023-4.4.2023	438294	0,12 %
NL	1005	29.3.2023-4.4.2023	14289828	3,91 %
AT	1011	29.3.2023-4.4.2023	7427239	2,03 %
PL	1003	29.3.2023-5.4.2023	30743972	8,40 %
PT	1016	29.3.2023-4.4.2023	8715904	2,38 %
RO	1063	29.3.2023-5.4.2023	15304495	4,18 %
SI	1011	29.3.2023-5.4.2023	1730790	0,47 %
SK	1017	29.3.2023-5.4.2023	4402238	1,20 %
FI	1021	29.3.2023-4.4.2023	4512724	1,23 %
SE	1042	29.3.2023-5.4.2023	8254086	2,26 %

Chestionar

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Q1 Cum v-ați evalua cunoștințele generale despre chestiuni financiare în comparație cu alți adulți din [COUNTRY]?

[RĂSPUNS UNIC]

Foarte mare 1

Destul de mare 2

Despre medie 3

Destul de scăzut 4

Foarte scăzut 5

Nu știu 998

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Intro Următoarea secțiune este mai mult ca un test. Întrebările nu sunt concepute să te prindă, așa că, dacă crezi că ai răspunsul corect, probabil că o faci. Dacă nu știți răspunsul, bifați pur și simplu caseta „Nu știu”.

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Imaginați-vă că cineva pune 100 EUR într-un cont de economii cu o rată a dobânzii garantată de 2 % pe an. Ei nu fac alte plăți în acest cont și nu retrag niciun ban. Cât de mult ar fi în cont la sfârșitul celor cinci ani, după efectuarea plății dobânzii?

[RĂSPUNS UNIC]

Peste 110 EUR 1

Exact 110 EUR 2

Mai puțin de 110 EUR 3

Nu știu 4

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Q3 Acum imaginați-vă următoarea situație. Veți primi un cadou de 1.000 de euro într-un an și, în acest an, inflația va rămâne la 2 %. Peste un an, cu 1 000 EUR, veți putea cumpăra:

[RĂSPUNS UNIC]

Mai mult decât ai putea cumpăra astăzi 1

Aceași sumă 2

Mai puțin decât ai putea cumpăra astăzi 3

Nu știu 4

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Q4 Dacă ratele dobânzilor cresc, ce se va întâmpla de obicei cu prețurile obligațiunilor?

[RĂSPUNS UNIC]

Ei se vor ridica 1

Vor cădea 2

Acestea vor rămâne aceleași, deoarece nu există nicio relație între prețurile obligațiunilor și rata dobânzii 3

Nu știu 4

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Q5 Care dintre următoarele este adevărat? O investiție cu un randament mai mare este probabil să fie:

[RĂSPUNS UNIC]

Mai riscant decât o investiție cu un randament mai mic 1

Mai puțin riscant decât o investiție cu un randament mai mic 2

La fel de riscant ca o investiție cu un randament mai mic 3

Nu știu 4

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Q6 O investiție într-o gamă largă de „acțiuni ale societății” este probabil să fie:

[RĂSPUNS UNIC]

Mai riscant decât o investiție într-o singură acțiune 1

Mai puțin riscant decât o investiție într-o singură acțiune 2

La fel de riscant ca o investiție într-o singură acțiune 3

Nu știu 4

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Î7 În ce măsură sunteți de acord sau nu sunteți de acord cu următoarele afirmații?

[UN RĂSPUNS PE LINIE] [RANDOMIZA 1-3]

Q7_1 Înainte de a cumpăra ceva, mă gândesc cu atenție dacă îmi pot permite

Q7_2 Mă urmăresc și îmi monitorizez cheltuielile

Q7_3 Am stabilit obiective financiare pe termen lung și mă străduiesc să le ating

[SCALA DE RĂSPUNS]

Sunt pe deplin de acord 1

Oarecum de acord 2

Oarecum nu sunt de acord 3

Total nu sunt de acord 4

Nu știu 998

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Q8 Dacă ați pierdut principala sursă de venit astăzi, cât timp ați putea continua să vă acoperiți cheltuielile de trai, fără a împrumuta bani sau a muta casa?

[RĂSPUNS UNIC]

Nu am economii de urgență 1

Cel puțin o săptămână, dar mai puțin de 1 lună 2

Cel puțin o lună, dar nu 3 luni 3

Cel puțin 3 luni, dar nu 6 luni 4

6 luni sau mai mult 5

Nu știu/Prefer să nu răspund 998

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Q9 Pe care dintre următoarele produse financiare le-ați avut sau le-ați avut în ultimii doi ani?

[SUNT PERMISE MAI MULTE RĂSPUNSURI]

O pensie privată sau un produs pentru limită de vârstă 1

Asigurare de viață 2

Asigurări generale (de exemplu, asigurare de locuință, asigurare auto) 3

O ipotecă sau un împrumut la domiciliu 4

Alte împrumuturi de consum 5

Un produs de investiții (fonduri, acțiuni sau obligațiuni) 6

Criptomonede (inclusiv criptomonede) 7

Nici una dintre acestea 8

Nu știu/prefer să nu răspund 998

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Q10 În general, cât de încrezător ești că vei avea suficienți bani pentru a trăi confortabil de-a lungul anilor de pensionare?

[RĂSPUNS UNIC]

Foarte încrezător 1

Oarecum încrezător 2

Nu prea încrezător 3

Deloc încrezător 4

Nu știu 998

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Q11 Cât de confortabil vă simțiți cu utilizarea serviciilor financiare digitale, cum ar fi serviciile bancare online sau plățile mobile [INFO BUTTON: Serviciile financiare digitale sunt servicii financiare care sunt oferite sau facilitate prin utilizarea tehnologiei/soluțiilor digitale, cum ar fi aplicațiile bancare mobile/web, instrumentele digitale pentru bugetare sau serviciile de plată instantanee]?

[RĂSPUNS UNIC]

Foarte confortabil 1

Oarecum confortabil 2

Nu prea confortabil 3

Deloc confortabil 4

Nu știu 998

ÎNTREABĂ-I PE TOȚI

Întrebarea 12 Cât de încrezător sunteți că consilierea de investiții pe care o primiți de la banca/asigurătorul/consilierul financiar este în primul rând în interesul dumneavoastră?

[RĂSPUNS UNIC]

Foarte încrezător 1

Oarecum încrezător 2

Nu prea încrezător 3

Deloc încrezător 4

Nu se aplică 997

Nu știu

Eurobarometru Flash 525

Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Anexă la date

Q1 Cum v-ați evalua cunoștințele generale despre chestiuni financiare în comparație cu alți adulți din [COUNTRY]?

	Foarte mare	Destul de mare	Despre medie	Destul de scăzut	Foarte scăzut	Nu știu
UE-27	5	25	52	12	4	1
FII	3	26	51	14	4	2
BG	5	25	62	5	2	1
CZ	3	28	58	8	2	1
DK	6	25	57	9	3	2
DE	6	21	56	13	4	1
EE	5	26	53	12	2	2
IE	6	24	58	9	3	1
EL	5	24	52	12	6	1
ES	6	24	53	11	5	0
FR	8	34	42	10	3	3
HR	5	24	62	6	2	1
EA	3	15	54	19	8	1
CY	3	26	54	11	4	1
LV	2	22	57	14	3	1
LT	4	29	53	11	2	1
LU	6	30	52	10	2	1
HU	2	19	65	10	4	0
MT	4	17	63	9	4	3
NL	5	29	56	8	2	1
AT	4	15	58	15	6	4
PL	6	34	46	10	2	2
PT	3	13	67	11	5	2
RO	8	43	41	6	1	0
SI	4	21	62	11	2	1
SK	4	25	60	8	2	1
FI	6	33	49	11	1	1
SE	4	25	56	12	3	0

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Imaginați-vă că cineva pune [100 EUR] într-un cont de economii cu o rată a dobânzii garantată de 2 % pe an. Ei nu fac alte plăți în acest cont și nu retrag niciun ban. Cât de mult ar fi în cont la sfârșitul celor cinci ani, după efectuarea plății dobânzii?

	Mai mult de [110 EUR]	Exact [110 EUR]	Mai puțin de [110 EUR]	Nu-ți batejoc de
UE-27	45	30	19	6
FII	44	27	22	6
BG	40	32	21	8
CZ	40	31	24	5
DK	50	23	20	7
DE	56	29	11	4
EE	49	34	12	5
IE	47	32	18	3
EL	44	31	17	8
ES	37	37	17	9
FR	47	28	20	5
HR	41	40	15	5
EA	39	32	24	5
CY	46	32	17	5
LV	40	38	17	6
LT	38	41	15	6
LU	56	29	11	4
HU	44	29	23	5
MT	43	38	15	5
NL	59	24	15	3
AT	44	31	20	5
PL	36	27	25	12
PT	35	39	19	7
RO	38	32	23	7
SI	44	29	19	8
SK	40	36	20	5
FI	50	28	17	4
SE	57	21	19	4

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q3 Acum imaginați-vă următoarea situație. Veți primi un cadou de [000 EUR] într-un an și, în acest an, inflația va rămâne la 2 %. Într-un an, cu [000 EUR], veți putea cumpăra:

	Mai mult decât ai putea cumpăra astăzi	Aceeași sumă	Mai puțin decât ai putea cumpăra astăzi	Nu știu
UE-27	7	22	65	6
FII	7	19	68	7
BG	4	27	64	5
CZ	9	19	65	6
DK	11	12	69	9
DE	7	19	68	6
EE	6	7	84	4
IE	11	23	61	5
EL	6	32	55	8
ES	8	24	61	7
FR	8	24	61	7
HR	6	18	71	4
EA	7	28	59	7
CY	7	37	48	8
LV	11	15	69	5
LT	7	7	79	7
LU	7	18	72	4
HU	5	16	75	4
MT	4	25	64	7
NL	6	15	75	4
AT	7	15	73	5
PL	6	18	68	8
PT	9	32	55	5
RO	9	26	58	7
SI	4	14	78	5
SK	4	19	72	5
FI	4	6	84	6
SE	10	15	67	9

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q4 Dacă ratele dobânzilor cresc, ce se va întâmpla de obicei cu prețurile obligațiunilor?

	Ei se vor ridica	Vor cădea	Acestea vor rămâne aceleași, deoarece nu există nicio relație între prețurile obligațiunilor și rata dobânzii	Nu știu
UE-27	29	20	23	28
FI	26	16	27	31
BG	32	20	23	26
CZ	28	21	31	21
DK	22	37	19	22
DE	21	21	21	37
EE	29	22	21	28
IE	25	24	26	24
EL	27	22	21	31
ES	38	18	19	26
FR	29	13	29	29
HR	25	22	32	21
EA	29	26	21	24
CY	19	21	23	37
LV	25	14	30	31
LT	22	18	29	31
LU	33	13	28	26
HU	31	22	28	20
MT	20	24	33	24
NL	24	25	23	29
AT	22	21	28	29
PL	37	22	19	23
PT	48	12	22	18
RO	41	14	32	13
SI	28	26	23	24
SK	22	27	30	22
FI	32	15	21	32
SE	18	22	25	35

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q5 Care dintre următoarele este adevărat? O investiție cu un randament mai mare este probabil să fie:

	Mai riscant decât o investiție cu un randament mai mic	Mai puțin riscant decât o investiție cu un randament mai mic	La fel de riscant ca o investiție cu un randament mai mic	Nu știu
UE-27	66	9	15	10
FII	65	8	13	14
BG	60	11	21	8
CZ	74	6	13	7
DK	76	7	8	10
DE	60	12	16	13
EE	71	7	15	8
IE	75	7	14	5
EL	69	10	12	9
ES	69	14	10	8
FR	68	9	13	10
HR	61	8	22	9
EA	68	9	17	6
CY	69	8	12	11
LV	61	7	23	9
LT	58	7	20	15
LU	66	6	14	14
HU	74	7	14	5
MT	74	5	11	11
NL	67	7	16	10
AT	60	9	17	14
PL	57	9	17	17
PT	75	5	15	5
RO	58	7	30	5
SI	73	7	13	7
SK	72	6	18	4
FI	79	8	7	7
SE	76	6	8	10

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q6 O investiție într-o gamă largă de „acțiuni ale societății” este probabil să fie:

	Mai riscant decât o investiție într-o singură acțiune	Mai puțin riscant decât o investiție într-o singură acțiune	La fel de riscant ca o investiție într-o singură acțiune	Nu știu
UE-27	15	56	14	15
FII	9	63	11	17
BG	14	51	18	18
CZ	12	59	13	17
DK	11	68	10	11
DE	11	64	10	16
EE	8	74	12	6
IE	13	60	17	10
EL	19	41	15	25
ES	23	51	12	15
FR	13	53	17	17
HR	17	53	20	10
EA	15	55	13	18
CY	21	43	14	22
LV	8	56	24	12
LT	8	63	18	11
LU	6	64	16	15
HU	23	44	18	15
MT	12	58	14	17
NL	6	73	7	14
AT	10	63	16	11
PL	16	54	17	13
PT	24	49	18	9
RO	20	45	24	12
SI	14	68	9	9
SK	16	52	22	10
FI	7	77	9	8
SE	12	60	11	18

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q7_1 În ce măsură sunteți de acord sau nu sunteți de acord cu următoarele afirmații?

Înainte de a cumpăra ceva, mă gândesc cu atenție dacă îmi pot permite

	Sunt pe deplin de acord	Oarecum de acord	Oarecum nu sunt de acord	Total nu sunt de acord	Nu știu
UE-27	51	41	6	2	0
FII	46	44	7	2	1
BG	54	37	5	4	0
CZ	48	45	6	1	0
DK	46	42	10	3	0
DE	50	39	8	2	1
EE	36	53	10	2	0
IE	58	34	6	3	0
EL	81	17	2	0	0
ES	51	39	8	1	1
FR	50	42	6	1	0
HR	55	37	7	1	0
EA	54	41	5	1	0
CY	79	19	2	0	0
LV	46	46	6	2	1
LT	45	45	9	1	1
LU	49	43	7	1	1
HU	49	45	5	1	0
MT	73	23	3	1	0
NL	48	41	7	4	0
AT	50	40	7	2	0
PL	42	50	7	1	1
PT	45	52	2	0	1
RO	65	32	2	1	0
SI	56	35	8	1	1
SK	42	50	6	1	1
FI	38	48	11	4	0
SE	52	40	7	2	0

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q7_2 În ce măsură sunteți de acord sau nu sunteți de acord cu următoarele afirmații?

Țin evidența și îmi monitorizez cheltuielile

	Sunt pe deplin de acord	Oarecum de acord	Oarecum nu sunt de acord	Total nu sunt de acord	Nu știu
UE-27	49	43	6	2	1
FII	43	45	8	3	1
BG	65	27	5	4	0
CZ	54	41	4	1	1
DK	55	35	7	3	0
DE	57	38	4	1	1
EE	31	52	12	5	0
IE	42	47	8	3	1
EL	50	38	7	3	2
ES	48	43	7	1	0
FR	46	47	5	1	0
HR	60	34	5	1	0
EA	47	44	7	1	0
CY	50	40	7	3	1
LV	38	50	8	3	1
LT	38	50	9	2	1
LU	50	44	5	1	0
HU	49	44	6	1	0
MT	49	42	7	2	0
NL	49	37	10	4	1
AT	56	37	5	1	1
PL	42	50	6	2	1
PT	31	55	11	2	0
RO	57	38	3	2	0
SI	61	32	6	1	1
SK	43	49	7	2	0
FI	16	33	26	24	1
SE	58	36	5	1	1

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q7_3 În ce măsură sunteți de acord sau nu sunteți de acord cu următoarele afirmații?

Stabilesc obiective financiare pe termen lung și mă străduiesc să le ating

	Sunt pe deplin de acord	Oarecum de acord	Oarecum nu sunt de acord	Total nu sunt de acord	Nu știu
UE-27	21	50	20	6	3
FII	18	50	20	8	4
BG	26	46	17	10	2
CZ	18	52	24	4	2
DK	18	52	18	9	4
DE	26	47	18	6	2
EE	12	53	24	6	5
IE	19	49	20	10	2
EL	26	52	12	6	5
ES	21	45	27	5	2
FR	18	52	19	7	4
HR	24	52	15	9	1
EA	16	51	23	6	4
CY	38	43	14	3	3
LV	13	46	25	8	8
LT	16	52	24	5	3
LU	20	50	22	7	1
HU	20	51	19	7	2
MT	29	47	15	5	4
NL	25	47	16	8	3
AT	27	47	20	5	1
PL	16	55	18	6	5
PT	19	58	17	2	4
RO	30	56	9	3	2
SI	34	47	13	5	1
SK	16	53	22	8	2
FI	13	50	25	12	1
SE	30	51	13	4	2

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q8 Dacă ați pierdut principala sursă de venit astăzi, cât timp ați putea continua să vă acoperiți cheltuielile de trai, fără a împrumuta bani sau a muta casa?

	Nu am economii de urgență	Cel puțin o săptămână, dar mai puțin de 1 lună	Cel puțin o lună, dar nu 3 luni	Cel puțin 3 luni, dar nu 6 luni	6 luni sau mai mult	Nu știu/Prefer să nu răspund
UE-27	16	9	16	18	33	8
FII	14	8	12	15	39	13
BG	23	12	19	16	24	7
CZ	17	10	17	22	29	4
DK	16	6	13	15	42	9
DE	16	8	15	20	34	7
EE	15	9	20	18	32	6
IE	18	12	16	17	32	6
EL	24	10	19	15	23	9
ES	10	10	17	17	36	9
FR	14	9	15	19	33	10
HR	20	11	21	20	23	5
EA	15	6	11	17	39	11
CY	20	12	20	13	28	8
LV	26	14	19	17	19	6
LT	17	8	15	19	36	6
LU	5	4	16	19	48	7
HU	21	10	21	22	22	4
MT	10	9	14	16	35	17
NL	8	5	13	17	47	9
AT	17	8	16	18	33	8
PL	20	11	19	20	25	6
PT	21	6	16	19	30	8
RO	25	11	21	15	23	5
SI	19	9	18	18	30	6
SK	18	9	16	22	28	7
FI	25	12	20	11	29	4
SE	10	7	14	16	46	7

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q9 Pe care dintre următoarele produse financiare le-ați avut sau le-ați avut în ultimii doi ani?
[RĂSPUNSURI MULTIPLE]

	O pensie privată sau un produs pentru limită de vârstă	Asigurare de viață	Asigurări generale (de exemplu, asigurare de locuință, asigurare auto)	O ipotecă sau un împrumut la domiciliu	Alte împrumuturi de consum	Un produs de investiții (fonduri, acțiuni sau obligațiuni)	Criptomonede (inclusiv criptomonede)	Nici una dintre acestea	Nu știu/prefer să nu răspund
UE-27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
FII	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
EA	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
AT	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6
RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q10 În general, cât de încrezător ești că vei avea suficienți bani pentru a trăi confortabil de-a lungul anilor de pensionare?

	Foarte încrezător	Oarecum încrezător	Nu prea încrezător	Deloc încrezător	Nu știu
UE-27	9	33	32	22	5
FI	8	35	32	20	6
BG	6	22	36	33	3
CZ	7	33	29	28	4
DK	24	36	20	15	6
DE	13	37	29	17	4
EE	5	26	38	30	2
IE	13	37	26	22	2
EL	6	19	31	41	3
ES	11	38	32	15	4
FR	5	33	32	24	6
HR	6	26	35	29	3
EA	5	33	36	21	5
CY	8	28	32	30	3
LV	5	21	38	33	3
LT	4	27	36	30	3
LU	15	44	28	7	6
HU	6	20	33	40	2
MT	10	37	27	21	6
NL	19	43	22	11	6
AT	14	38	30	14	4
PL	3	17	35	39	7
PT	5	33	36	23	3
RO	7	31	39	23	2
SI	7	25	39	25	4
SK	4	29	30	33	5
FI	9	37	32	19	3
SE	17	37	23	18	5

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Q11 Cât de confortabil vă simțiți cu utilizarea serviciilor financiare digitale, cum ar fi serviciile bancare online sau plățile mobile?

	Foarte confortabil	Oarecum confortabil	Nu prea confortabil	Deloc confortabil	Nu știu
UE-27	36	41	14	7	2
FI	32	49	13	5	1
BG	42	33	14	8	3
CZ	55	36	5	4	2
DK	48	45	5	2	1
DE	44	37	11	6	2
EE	50	39	8	3	1
IE	45	34	10	11	1
EL	28	35	16	20	2
ES	23	43	23	8	2
FR	25	44	21	10	1
HR	56	28	9	5	2
EA	22	49	19	8	3
CY	38	36	18	8	1
LV	36	53	9	2	1
LT	58	33	6	2	1
LU	28	57	11	3	1
HU	40	38	12	7	3
MT	49	26	14	10	2
NL	52	40	5	2	1
AT	57	28	7	5	2
PL	40	47	7	4	2
PT	20	45	22	9	4
RO	44	36	12	5	2
SI	44	32	15	9	1
SK	50	38	7	4	2
FI	69	26	3	2	1
SE	58	32	5	2	2

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Întrebarea 12 Cât de încrezător sunteți că consilierea de investiții pe care o primiți de la banca/asigurătorul/consilierul financiar este în primul rând în interesul dumneavoastră?

	Foarte încrezător	Oarecum încrezător	Nu prea încrezător	Deloc încrezător	Nu se aplică	Nu știu
UE-27	6	32	31	14	11	6
FII	4	31	28	17	12	8
BG	7	37	29	15	8	4
CZ	14	40	22	9	8	8
DK	9	38	24	11	10	7
DE	11	31	33	11	10	5
EE	2	27	44	12	7	7
IE	6	35	28	19	8	4
EL	3	18	30	26	14	9
ES	7	31	33	12	11	6
FR	4	34	28	17	11	6
HR	7	38	30	13	7	5
EA	4	34	31	12	14	5
CY	3	17	36	21	17	7
LV	4	20	44	16	8	8
LT	4	30	29	13	10	13
LU	5	36	32	14	8	6
HU	4	30	33	20	8	4
MT	6	35	26	17	11	5
NL	4	28	28	11	19	9
AT	11	35	32	13	4	5
PL	3	23	34	23	9	8
PT	6	40	22	10	16	6
RO	8	38	34	11	6	3
SI	3	28	43	17	4	6
SK	8	35	23	12	14	8
FI	7	52	23	7	4	6
SE	4	33	31	18	5	8

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Punctajul cunoștințelor financiare – numărul de răspunsuri corecte la cele cinci întrebări privind cunoștințele financiare (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

	Scor scăzut (0 sau 1 răspunsuri corecte)	Scor mediu (2 sau 3 răspunsuri corecte)	Scor mare (4 sau 5 răspunsuri corecte)
UE-27	24	50	26
FI	26	44	30
BG	26	54	20
CZ	21	54	25
DK	15	45	40
DE	22	46	32
EE	13	47	39
IE	22	47	31
EL	29	52	19
ES	27	54	19
FR	25	51	25
HR	22	55	24
EA	26	49	25
CY	30	51	19
LV	25	55	20
LT	21	54	25
LU	24	43	33
HU	17	61	22
MT	19	54	26
NL	18	39	43
AT	22	50	28
PL	25	55	20
PT	28	56	16
RO	30	57	13
SI	15	49	36
SK	20	53	27
FI	11	49	40
SE	19	47	34

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Punctajul comportamentului financiar – numărul de comportamente „săvvy din punct de vedere financiar” legate de alegerea produselor, de urmărirea cheltuielilor și de efortul de a atinge obiectivele financiare (T7)

	Scor scăzut (sunt de acord cu max. 1 declarație)	Scor mediu (sunt de acord cu 2 declarații)	Scor mare (sunt de acord cu toate declarațiile)
UE-27	8	28	65
FII	11	28	61
BG	9	24	67
CZ	7	29	64
DK	11	27	62
DE	6	29	65
EE	14	32	54
IE	9	31	60
EL	7	23	71
ES	10	30	60
FR	7	29	65
HR	7	22	71
EA	7	30	62
CY	4	24	72
LV	11	37	52
LT	13	25	62
LU	8	27	65
HU	6	28	66
MT	6	23	71
NL	12	25	63
AT	8	26	67
PL	9	27	65
PT	8	23	69
RO	4	14	82
SI	8	19	73
SK	8	29	63
FI	32	32	36
SE	7	21	73

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Scorul general de alfabetizare financiară – Suma punctajului cunoștințelor financiare și a punctajului comportamentului financiar (cu o pondere egală pentru fiecare punctaj)

	Scor scăzut (scor ≤5)	Scor mediu (scor > 5 și ≤9)	Scor mare (scor 9 sau 10)
UE-27	18	64	18
FI	22	58	20
BG	20	65	15
CZ	16	66	17
DK	16	57	27
DE	16	61	24
EE	16	61	23
IE	17	64	19
EL	19	65	16
ES	22	65	13
FR	18	64	17
HR	16	65	20
EA	19	64	18
CY	19	66	15
LV	24	65	11
LT	19	65	16
LU	15	62	23
HU	12	72	16
MT	13	67	20
NL	15	56	28
AT	17	62	21
PL	20	65	15
PT	19	71	11
RO	14	74	12
SI	12	61	27
SK	17	63	20
FI	27	56	17
SE	14	59	27

Eurobarometru Flash 525 – Monitorizarea nivelului de alfabetizare financiară în UE

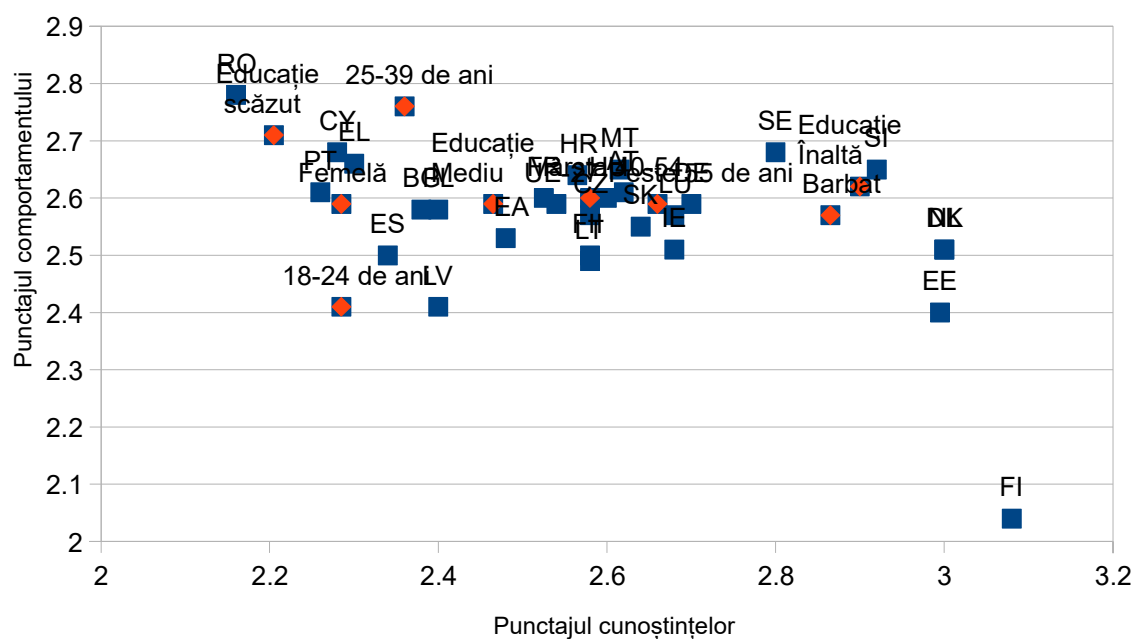
Lucrări pe teren: Bază 29/3-5/4/2023/(%) n=26 139 – Toți respondenții

Comentarii

(Pierre Dieumegard)

Corelație ciudată între cele două scoruri de cunoștințe și comportament

Pentru cunoștințe și scoruri de comportament, se poate pune o notă pentru fiecare grup. Acest rating este media scorurilor grupului.

Nu există nicio corelație statistică între punctajul cunoștințelor financiare și punctajul comportamentului financiar, iar dacă există o corelație, acesta este negativ ($R^2=0,2$, deci coeficientul de corelație este $-0,45$). Acest lucru ar însemna că, cu cât un grup are mai multe cunoștințe financiare, cu atât are mai puțină prudență. Acest lucru este ciudat și s-ar putea crede că întrebările adresate nu sunt cele mai relevante pentru înțelegerea abilităților financiare ale indivizilor. Ambele sexe au același scor de comportament, în timp ce sexul masculin are un scor de cunoștințe mai bun.

Unele întrebări au fost probabil confuze pentru mulți oameni.

De exemplu, întrebarea Q2 a trebuit să testeze înțelegerea dobânzii compuse, și anume că, în fiecare an, dobânda primită este adăugată la capital pentru calcularea dobânzii pentru anul următor. Întrebarea a fost „Cât de mult ar fi în cont la sfârșitul celor cinci ani, odată ce plata

dobânzii este efectuată?”. În cadrul întrebării, plata dobânzilor se efectuează la sfârșitul pedepsei, după ce a fost indicat termenul de cinci ani. Este de înțeles că respondenții nu își imaginează că această plată este anuală. În plus, luând în considerare dobânda compusă, suma finală este de 1 104 EUR în loc de 1 100 EUR: diferența este minimă.

În mod similar, în ceea ce privește întrebarea Q4, care se referea la legătura dintre prețurile obligațiunilor și inflație, a fost dificil pentru o persoană care nu are obligațiuni să răspundă, iar acest lucru este valabil pentru o proporție foarte mare de europeni.

Diferențe față de alte sondaje Eurobarometru

Dispersia grupurilor sociale este de aceeași ordine ca dispersia țărilor, care este diferită de rezultatele multor sondaje Eurobarometru.

Scorul de cunoștințe arată diferențele dintre clasele sociale: scorul este mai mare pentru persoanele cu studii superioare și seniori.

Scorul de comportament este mai bun, în ciuda unui scor scăzut de cunoștințe, pentru persoanele slab educate, care nu au venituri mari și trebuie să acorde atenție, persoanele care se stabilesc în viață (25-39 de ani), precum și pentru țările sărace, cum ar fi România și Grecia.

Spre deosebire de multe sondaje Eurobarometru, acesta nu este într-adevăr un sondaj de opinie cu privire la ceea ce ar trebui să facă autoritățile publice, ci mai degrabă un sondaj privind cunoștințele și comportamentul (financiar) individual în raport cu societatea în care trăim. Este normal să existe diferențe între grupurile sociale la fel de importante ca între opiniile naționale (sau că diferențele dintre opiniile naționale nu sunt mai mari decât între opiniile grupurilor sociale).